

VOORZITTER : de heer J. Pede

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

A. Steverlynck, E. Vandersmissen ; gezondheidsredenen.

H. De Croo, E. Derycke, M. Galle, L. Tindemans, A. Vreven ; buitenslands .

W. Peeters ; ambtsverplichtingen.

W. Seeuws ; familieverplichtingen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer G. Cardoen c.s. betreffende de sociaal-economische noodsituatie in de Zennevallei
- 131 (BZ 1988) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1987
— 9-A (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Maamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1988
— 6-A (BZ 1988) — Nr. 1 (Algemene toelichting)
— 7-A (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 4

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1988
— 6-A (BZ 1988) — Nr. 1 (Algemene toelichting)
— 8-A (BZ 1988) — Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 13

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

WELZIJN, GEZONDHEID
(Voortzetting)

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat met de materies Welzijn en Gezondheid.

Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de rapporteur, collega Deneir, en feliciteer hem met zijn uitstekend verslag aangevuld met een hele reeks bijlagen die ongetwijfeld nuttige informatie voor de leden van deze Raad bevatten. Verder dank ik de twaalf sprekers die het woord hebben genomen in dit debat en die eigenlijk de hele waaier van sectoren hebben behandeld die in deze begroting hun budgettaire vertaling vinden. Het is mij derhalve onmogelijk op elke, vaak uitstekend gedocumenteerde en gedetailleerde uiteenzetting, een antwoord te geven. Ik groepeer dan ook de uiteenzettingen naar de verschillende deelthema's. Een drietal algemene lijnen die vanuit de verschillende fracties naar voren werden gebracht zijn mij opgevallen. Ik wil ze even op een rijtje zetten. Ten eerste, is er de vrij algemene vraag naar meer reglementering, vooral van die sectoren in het welzijnsbeleid, en ook gedeeltelijk in het gezondheidsbeleid, die de jongste jaren door nieuwe voorzieningen en nieuwe werkvormen tot ontwikkeling zijn gekomen. De motivering daarvan is enerzijds, meer rechtvaardigheid en minder kans op willekeurige beslissingen van de uitvoerende macht — ik kan dit begrijpen — en anderzijds, ook meer rechtszekerheid voor degenen die in deze jonge sectoren werken. Ik heb principieel dus geen enkele moeite om dit mede te onderschrijven. Het is ook de bedoeling te trachten een aantal sectoren die nog niet gereguleerd zijn, stuk voor stuk van een basisreglementering te voorzien.

Een tweede trend die tot uiting is

Lenssens

gekomen in de verschillende uiteenzettingen, vooral wat de sectoren van de opvang van gehandicapte personen en van de bijzondere jeugdzorg betreft, is de vraag naar een grotere differentiatie, een grotere verscheidenheid in de voorzieningen. Tussen het echte residentiële, het **intra-murale** en het ambulante zijn er een hele reeks tussenvoorzieningen mogelijk die sterker moeten worden uitgebouwd. Daarmee zou de tegenstelling intra- en extramuraal kunnen worden opgeheven. Deze strekking die door verscheidene fracties werd verdedigd geniet mijn goedkeuring. Ik ben het ermeê eens dat het hier om een belangrijk streven gaat.

De derde grote item die ook sterk tot uiting is gekomen, is de vraag naar meer middelen in de welzijns-, gezins- en gezondheidssector. Er zijn meer middelen nodig om twee dingen te doen.

Ten eerste, om een aantal reglementeringen te kunnen toepassen op het terrein en om een aantal noodzakelijke uitbreidingen in bepaalde sectoren te kunnen toestaan en ten tweede, om het statuut van het personeel in de brede welzijnssector te valoriseren op financieel vlak. Ik heb er geen bezwaar tegen dat dit laatste zo wordt geponeerd. Ik wijs er evenwel op dat het gebrek aan elasticiteit van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap op dit ogenblik geen ruime marge voor uitbreiding geeft niet-tegenstaande de behoeften in de bejaardensector, de sector van mensen met een handicap, van de bijzondere jeugdzorg zeer sterk blijven en nog stijgen. Ik aarzel derhalve niet om te veronderstellen dat de komende jaren een belangrijke bijkomende budgettaire inspanning zal moeten worden geleverd willen wij de stijgende behoeften kunnen opvangen.

Het is echter een feit dat in de sectoren zelf er een verschuiving moet mogelijk zijn — ik ga niet in detail treden — waardoor de middelen anders kunnen worden besteed, die meer doeltreffend is voor de bestaande noden.

Ik sluit evenmin uit dat in bepaalde

sectoren verschuivingen zouden plaatshebben waardoor andere accenten kunnen worden gelegd.

Dan is er het personeelsstatuut. Vooral kringen van opvoeders uit de sector van het Fonds 81 en de Bijzondere Jeugdzorg vragen salarisverhoging en een hele reeks andere dingen. Ik heb zeer veel waardering voor de manier waarop opvoeders in het algemeen en in onze instellingen in het bijzonder hun beroepstaak ter harte nemen. Ik kan ook veel begrip opbrengen voor de pecuniaire problemen van het personeel van heel wat welzijnssectoren. Een aantal vragen zijn terecht.

Er is een budgettair probleem. Vooralsnog kan ik alleen toestaan dat de programmatie voor het overheidsperoneel door de vorige nationale Regering in december 1987 vastgelegd mutatis mutandis ook zou gelden voor de welzijnssector. In bijna alle sectoren worden de loonschalen automatisch gekoppeld aan de overheidsdiensten.

De andere syndicale eisen, die meestal ook een budgettaire weerslag hebben, worden op dit ogenblik onderzocht. Er wordt nagegaan of er budgettaire ruimte is. Voor het najaar kan ik evenwel geen uitsluitsel geven.

Ik bevestig wat ik hier gisteren heb geantwoord aan mevrouw Merckx over een eventuele drieledige tewerkstellingsconferentie voor de welzijnssector.

Ten eerste, er bestaan paritaire comités voor de loon- en arbeidsvoorwaarden waar werkgevers en werknemers elkaar kunnen ontmoeten en eventueel collectieve arbeidsovereenkomsten afsluiten.

Ten tweede, er is een georganiseerd overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale gesprekspartners in het kader van het VESOC, dat geïnstitutionaliseerd is en waar ruimte moet zijn en mogelijkheden om de problematiek van de tewerkstelling in de welzijnssector te behandelen.

Ik sta niet negatief tegenover een gesprek over die problematiek, maar ik wens dat het plaatsheeft in de daar-

toe geëigende organen, liever dan weer een nieuw echelon te maken waar wij elkaar „drieledig” zouden ontmoeten. Iets dergelijks institutionaliseren zou niet wijs zijn.

Dit was een antwoord aan de heer Van Hecke, mevrouw Merckx en ook mevrouw Vogels.

De heer Vervaeet heeft een beharzenswaardige uiteenzetting gehouden over de benadering van het pre- en postpenitentiair beleid, onder meer in het kader van de forensische welzijnszorg. Ik veronderstel dat hij niet onmiddellijk een repliek verwacht. Ik apprecieer zijn zeer humane benadering van het probleem. De Vlaamse Gemeenschap is evenwel niet bevoegd voor drie vierde van de door hem opgeworpen problemen, die tot de justitiële sfeer behoren.

Inzake de Bijzondere Jeugdzorg hebben collega's Vervaeet en Van Apeeren, evenals mevrouw Merckx en mevrouw Vogels een belangrijke uiteenzetting gehouden.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, op dit ogenblik zijn er in totaal 7.248 jongeren, die in het kader van de Bijzondere Jeugdzorg worden begeleid. Daarvan werden er ongeveer 4.750 in instellingen geplaatst en 2.200 in pleeggezinnen, dat is in totaal 96 procent. Slechts 202 worden ambulantly verzorgd en 86 jongeren worden verzorgd in een dagcentrum, dat wij als semi-ambulant kunnen beschouwen.

Dit wil zeggen dat, niettegenstaande er in de Vlaamse Gemeenschap en in de sector een consensus bestaat, men er meer en meer moet naar streven dat jongeren de band met het gezin — die nog enigszins zou bestaan — zouden behouden en eerder ambulantly werken, wat op dit ogenblik slechts voor 4 procent het geval is.

Sedert 1983 werd aan de instelling de mogelijkheid geboden een gedeelte van hun residentiële capaciteit om te bouwen tot ambulante of semi-ambulante hulpvormen, zoals gezinsbegeleiding, dagcentra voor schoolgaande kinderen, nazorg en ook begeleid zelfstandig wonen.

Deze vormen van hulpverlening voor

Lenssens

jongeren stellen de kracht en vooral de grote waarde van het eigen gezinsmilieu centraal. Ze geven deze jongeren en hun omgeving voldoende steun om een moeilijke levensperiode te overwinnen. Bovendien bieden zij ook de kans de verwijdering van deze jongeren uit hun gezin te vermijden.

Door het verder stimuleren — ik neem mij voor dat de volgende jaren te doen — van deze vormen van hulpverlening, om het beleid van de bijzondere jeugdzorg nog meer gezinsgericht te maken, zal tegelijkertijd de kwaliteit van de hulpverlening verbeteren. Deze beleidsoptie moet vanzelfsprekend gepaard gaan met een programmatie waarbij ook met de regionale spreiding zal moeten worden rekening gehouden. Inderdaad, ik stel vast dat er inzake de bijzondere jeugdzorg een hele reeks instellingen tamelijk geconcentreerd zijn in een aantal gerechtelijke arrondissementen.

Zoals ook mevrouw Merckx heeft gedaan moet ik toch de aandacht vestigen op het nakend arrest van het Arbitragehof inzake het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 juni 1985 met betrekking tot de bijzondere jeugdzorg. Zodra de Vlaamse Executieve dit arrest, dat eerlang zal worden uitgevaardigd, zal ontvangen, zal zij zo vlug mogelijk overgaan tot het opstellen van de uitvoeringsbesluiten in het kader van die artikelen van het decreet, die door het Arbitragehof niet verbroken zullen zijn.

In verband met de jeugdzorg heeft mevrouw Merckx terecht opnieuw de aandacht gevestigd op de mogelijke vermindering van de burgerlijke meerderjarigheid van 21 jaar naar 18 jaar. Gelet op de toestand zoals die vandaag is zou dat van toepassing kunnen zijn op 1.400 jongeren in de bijzondere jeugdzorg, die begeleid of opgevangen worden. Dat zijn er dus 1.400 op de 7.200. Dat komt er op neer dat 72 procent daarvan in een instelling en 18 procent in een pleeggezin werden geplaatst. Ten vijfde, u ziet onmiddellijk welk belangrijk impact een verlaging van de leeftijds-

grens voor de meerderjarigheid op deze sector kan hebben.

Ik heb kennis genomen van een aantal wetsvoorstellen die deze aangelegenheid willen regelen. Wij moeten hier volgende uitgangspunten in het oog houden.

Ten eerste, voor die jongeren boven de 18 jaar moet er, nadat de meerderjarigheid op 18 jaar zal zijn ingevoerd, een continuïteit worden verzekerd in de begeleiding. Het is ondenkbaar dat men van de ene op de andere dag die begeleiding zou stopzetten. Er moet ter zake een regeling worden gezocht.

Ten tweede, de hulpverlening voor de achttienjarigen kan alleen worden voortgezet op basis van vrijwilligheid van de jongeren zelf.

Ten derde, de beoordeling en het opvolgen van de hulpverlening moet gebeuren door de Comité voor Bijzondere Jeugdbijstand, zoals bepaald in het decreet van 27 juli 1985.

Ik kom zo tot de sector van de personen met een handicap waarover de heren Hancké, Van Hecke, Peeters en Van Aperen hebben gesproken.

Ik kan onmogelijk op al de details van de uiteenzettingen een antwoord verstrekken. Ik zal de grote beleidslijnen trachten samen te vatten.

Ten eerste, van zodra de Raad van State, die al meer dan twee jaar het decreet ter advies ter zijner beschikking heeft, een advies zal hebben uitgebracht, zal een ontwerp van decreet tot oprichting van een Fonds voor personen met een handicap onmiddellijk ter bespreking aan de Vlaamse Raad worden voorgelegd. Het is de bedoeling bij elke hypothese, vóór het einde van het jaar een decretale regeling te realiseren die het mogelijk maakt dat zowel het Fonds 81 als het huidige Rijksfonds voor Sociale Reclassering van Mindervaliden, samen te bundelen tot één Fonds.

Ten tweede, wij moeten verder gaan, ik heb daarover bij de aanvang van mijn uiteenzetting reeds gesproken, met het uitbouwen van een grotere differentiatie in de voorzieningen.

De tegenstelling intramuraal-extra-muraal in de sector van de mindervaliden is totaal voorbijgestreefd. Alle mogelijke tussenvormen van hulpverlening en werkmethoden zoals het zelfstandig wonen, het begeleid wonen, de thuisbegeleiding enzovoorts maken momenteel een veel gepastere opvang mogelijk.

Ten derde, de programmatie van voorzieningen voor gehandicapten dateert van 1979 en moet dringend worden herzien en worden verfijnd. Dit werk is in voorbereiding en het is de bedoeling dat het in de eerstvolgende maanden zijn beslag zal krijgen.

Ten slotte ben ik van oordeel dat een zo groot mogelijk gedeelte van de onderhoudsprijs per dag, die aan de instellingen als subsidiëring wordt toegekend, forfaitair moet worden. Ik meen niet dat het hier de plaats is om verder op dit technisch aspect in te gaan. Ik neem mij voor dit te gepasten tijde in de Commissie aanhangig te maken. Er moet een dialoog komen over de wijze van subsidiëring in die sector. Het invoeren van een forfait moet maximaal worden nagestreefd omdat het een vereenvoudiging is ten voordele van de instellingen maar ook ten voordele van onze eigen administratie. Dit zal toelaten de voorschotten tijdig uit te betalen.

De heren Van Hecke en Van Aperen hebben gesproken over de achterstallende die er in deze sector zijn en die bij de instellingen grote moeilijkheden veroorzaken.

Collega's, ik verwijs naar het artikel 52 van het ontwerp-decreet inzake de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, dat toelaat dat vanuit de thesaurie 1.479.600.000 frank wordt geput om alle achterstallende van de vorige dienstjaren in de sector Gehandicapteninstellingen en in de sector van de Bijzondere Jeugdzorg op te vangen en uit te betalen.

In het bijblad van de begroting 1987, dat hier ook ter bespreking is, wordt volgens dezelfde techniek 261 miljoen frank voorzien. Dit betekent dat van zodra de begroting door de Vlaamse Raad zal zijn goedgekeurd, er een bedrag van 1.740.600.000

Lenssens

frank ter beschikking zal zijn om, binnen de twee maanden na de goedkeuring van de begroting aan de instellingen de achterstallen uit te betalen. Samen met de instellingen betreur ik dat zij, door de regeringscrisis en het laattijdig behandelen van deze begroting, met grote problemen geconfronteerd worden en met steeds stijgende kaskredieten opgescheept worden, waarvoor ze zware intresten moeten betalen. Op het ogenblik echter kunnen wij daar niet aan verhelpen. Maar ik herhaal het nogmaals dat, zodra deze begroting goedgekeurd wordt, er onmiddellijk schikkingen zullen getroffen worden om binnen de korst mogelijke tijd alle achterstallen aan de instellingen te vergoeden.

Wat de huidige regeling voor de dagprijvergoeding van 1988 betreft verwijs ik naar de voorschottenregeling die in december door de Vlaamse Executieve werd goedgekeurd en die sedert 1 januari 1988 wordt toegepast. Ik heb aan de Administratie de opdracht gegeven na te gaan voor welke instellingen er een achterstand bestaat van de 90 procent voorschottenregeling waarop zij aanspraak kunnen maken. Bovendien heb ik gevraagd de oorzaken van die eventuele achterstand kenbaar te maken zodat ook op dit vlak kan gezorgd worden dat de subsidies tijdig aan de instellingen worden doorgegeven.

In verband met het gezondheidsbeleid, mijnheer de Voorzitter, collega's, hebben de heren Van Aperen, Hancké en Peeters het gehad over de recente herstructurering in de sector van de ziekenhuizen. Collega Hancké heeft de opmerking gemaakt dat de inspanningen tot sanering in 'deze sector niet mogen worden stopgezet. Daar ben ik het volledig mee eens.

Gelet op het feit dat er reeds enorme inspanningen door de openbare en de privé-ziekenhuizen werden geleverd tijdens de voorbije jaren kan er geen sprake zijn om opnieuw belangrijke wijzigingen in deze sector door te voeren. Ik ben van oordeel dat een rustpauze in deze sector meer

dan nodig is. Dit zal trouwens toelaten dat de fusies en groeperingen van ziekenhuizen, die ontstaan zijn ten gevolge van de gewijzigde reglementering, tot volle ontplooiing zullen komen zonder dat alweer nieuwe ingrijpende maatregelen worden opgelegd.

Collega Peeters heeft een lang pleidooi gehouden voor de **communautarisering** van de ziekte- en invaliditeitsverzekering. Ik ben zo vrij daarop geen antwoord te geven omdat dit probleem niet in deze Vergadering moet worden behandeld.

De heren Peeters, Van Aperen en Hancké hebben het ook gehad over de thuiszorg en de stimulans die wij aan de samenwerkingsinitiatieven in de sector Thuisverpleging hebben gegeven, samenwerkingsinitiatieven tussen de thuisverplegingsdiensten, de diensten voor gezins- en bejaardenhulp, de diensten voor maatschappelijk werk en, niet te vergeten, de huisartsen.

De mogelijkheid voor de zelfstandigen om in dit stelsel in te treden zal ik regelen conform het Vlaamse Regeerakkoord. Ik heb ook geen probleem met de stellingen van collega Peeters omtrent de centrale taak die de huisarts opnieuw moet kunnen bekomen in de algemene gezondheidszorg. Ik ga daar niet op in maar ik heb ten gronde geen enkel probleem met zijn opvattingen.

De heren Van der Sande en Hancké hebben even gesproken over de therapeutische gemeenschappen inzake verslavingsproblematiek. In dit verband kan ik zeer kort zijn. Ik ben met hen van oordeel dat de verschillende wijze van financiering van de diverse therapeutische gemeenschappen een ongezond fenomeen is. De ene wordt gefinancierd via de ziekteverzekering, de andere via het Fonds 81 en nog andere centra — in totaal zijn er slechts een achttal — vanuit onze begroting. Dit is historisch zo gegroeid. Het wordt geen gemakkelijke karwei om hierin homogeniteit te brengen. Ik kan enkel zeggen dat het in elk geval mijn intentie en streven is om dit te realiseren.

Collega Hancké heeft ook zijn zorg

uitgedrukt over de **wijkgezondheidscentra**. Hij vindt het belangrijke instrumenten vooral in kansarme buurten. Ik deel zijn mening en bewijs dit door opnieuw in de begroting 1 miljoen 800 duizend frank toe te leggen, voor de 8 à 9 bestaande **wijkgezondheidscentra**, te voorzien. De vraag werd gesteld of zij moeten ingeschakeld worden in de samenwerkingsverbanden inzake de thuiszorg. Dit wordt onderzocht. Ik ben niet zeker of het legistiek mogelijk is deze centra in te schakelen.

In elk geval ben ik de mening toegedaan dat deze centra in de mate dat zij — dat is het geval — werkelijk aan mensen met minder kansen in het leven een stuk **kwaliteitsgezondheidszorg** kunnen bieden, de steun en waardering van de Vlaamse Gemeenschap verdienen.

In verband met de strijd tegen de dopingkwaal in de sport heeft de heer Van der Sande een aantal vragen gesteld. Ik ga ter zake zeer kort zijn omdat dit probleem reeds herhaaldelijk in deze Raad werd behandeld.

Collega Van der Sande, de controles gaan onverminderd voort. Met de sportfederaties is afgesproken dat waar de ene controleert, de andere geen controle uitoefent. Deze afspraak werd voor alle sportdisciplines gemaakt. Het is uiteraard nooit uitgesloten dat misverstanden kunnen bestaan, maar in de regel is dit de gemaakte afspraak. In september wordt de informatie voortgezet, maar op de jongeren gericht. Dit gebeurt in afspraak met de schoolsportfederaties. Aan de 10 tot 14-jarigen zal een brede informatie gegeven worden over sport en gezondheid en voor de 15 tot 18-jarigen zal de dopingproblematiek in de sport worden toegelicht, zodat wij op die wijze niet alleen het repressieve aspect hanteren, met name de controle, maar ook het preventieve aspect, wat mijns inziens voor de jongeren veel belangrijker is dan de uitgevoerde controles, die wij echter moeten blijven uitvoeren omdat telkens opnieuw bewezen wordt dat de kwaal op verre na niet is uitgerooid.

De resultaten van de controles van het eerste trimester van 1988 wijzen

Lenssens

uit dat 441 sportbeoefenaars werden gecontroleerd op 100 verschillende plaatsen in Vlaanderen en verdeeld over 27 sportdisciplines, waarbij bij een eerste onderzoek 40 positieve gevallen werden vastgesteld. Vijfendertig van de 40 gevallen hebben geen tegenexpertise gevraagd, waaruit men mag concluderen dat deze personen terecht op het gebruik van verboden middelen zijn betrapt. Voor de verscheidene disciplines is dit een totaal van 8 à 10 procent van de sportbeoefenaars.

Velen begrijpen nog steeds niet welk verwoestend effect, op kortere termijn dan zij denken, het gebruik van een aantal stimulantia of **hormonen**-preparaten kan hebben. Mijnheer Van der Sande, ik ben ook van oordeel dat wij op dit terrein rustig, zonder schandaalsfeer en in een serene atmosfeer, doch kordaat moeten verdergaan.

Mijnheer de Voorzitter, een laatste punt in verband met de gezondheid is de AIDS-problematiek. Ik zal mijn antwoord niet herhalen dat ik op 30 maart 1988 heb gegeven op een interpellatie van collega Van Durme. Ik had toen de gelegenheid om het globale perspectief van het AIDS-beleid van de Vlaamse Gemeenschap dat wij sinds 1986 voeren — niet in de grote publiciteit, maar eerder op doelgroepen gericht — te belichten. De folder, gericht tot jongeren, op een ogenblik dat vele duizenden onder hen met vakantie gaan, mag niet geïsoleerd worden bekeken, maar vanuit een globale beleidsaanpak inzake AIDS-preventie die wij de laatste drie jaar in de Vlaamse Gemeenschap toepassen. De heer Dewinter heeft ongelijk dit te isoleren.

Ook de heer Hancké, de heer Peeters, mevrouw Vogels en de heer Van der Sande hebben over dit probleem gesproken. Deze folder die op 900.000 exemplaren wordt gedrukt en zal worden toegevoegd bij het laatste juninummer van zes Vlaamse weekbladen die vooral door jongeren worden gelezen, kadert in een globale preventieve gecoördineerde aanpak van de AIDS-problematiek.

Ik ben tot de vaststelling gekomen dat velen onder u de desbetreffende brochure niet hebben gelezen, want ik heb dit opgemaakt aan de hand van de uiteenzettingen die bepaalde collega's hebben gedaan. Over de inhoud van een document kan men niet spreken als men het niet heeft gezien of gelezen. Er is geen sprake van enige paniecreactie.

Wij hebben reeds midden april van dit jaar, dus twee maanden geleden, de optie genomen om dit soort informatie, gericht aan het doelpubliek, zijnde de jongeren, te verstrekken. Wij zijn echter gebonden door de regelen inzake overheidsopdrachten; wij hebben aanvragen voor **prijsoffertes** gedaan aan zes verschillende publiciteitsbureaus. Na de gebruikelijke termijnen, heeft één bureau de opdracht gekregen. Dit bureau heeft meteen de opdracht gekregen om, in tegenstelling met hetgeen een aantal collega's hier hebben beweerd, in afspraak met het IPAC — dat door mij werd opgericht — van gedachten te wisselen.

Op 27 mei laatstleden is door mijn toedoen een voorontwerp van inhoud van de folder voorgelegd aan de wetenschappelijke stuurgroep AIDS-begeleiding van de Vlaamse Gemeenschap. Het gaat dus niet op te zeggen dat die stuurgroep niet zou zijn geraadpleegd; dit gebeurde op 27 mei, met de afspraak dat de leden van de wetenschappelijke stuurgroep tot 30 mei de kans gekregen om nog bijkomende bedenkingen over de inhoud te maken. Bovendien werd de definitieve inhoud vastgelegd onder mijn verantwoordelijkheid; ik heb mijn verantwoordelijkheid genomen en de zakelijke informatieve inslag en strekking, zoals ze in de folder voorkomen is, mijns inziens, de juiste weg en beantwoordt bovendien aan de behoefte aan gedragsaanpassing.

Wetenschappelijke onderzoekers stellen vast dat de naakte informatie inzake het AIDS-fenomeen vrij goed en algemeen gekend is, maar dat de betrokkenheid, het betrokkenheidsgevoel van de mensen, betrekkelijk klein is. Bijgevolg moeten wij op gedragsaanpassing aansturen.

Collega's, ik beweer dat de inhoud

van de folder volstrekt beantwoordt aan de vereisten inzake **gedragsaanpassing**. Ik voeg er nog aan toe dat het mij verwondert dat collega Peeters hier gisteren stelde dat, zijns inziens, noch morele, noch religieuze, noch ethische normen bij gezondheidsvoorlichting mogen spelen. Ik vind dit een uiterst gevaarlijke stelling. Misschien heeft de heer Peeters dat niet bedoeld, maar in ieder geval heeft hij het gezegd. Ik kan hem zeggen dat, wat mij betreft, er wel degelijk ethische normen en grenzen zijn inzake massa-voorlichting in een zo delicaat domein als de oorzaken van of de besmettingsmogelijkheid door AIDS ingevolge een bepaald seksueel gedrag.

Collega's, die folder heeft bijgevolg niets met paniek te maken. Wij hebben snel gewerkt; nu verwijt men ons dat we te snel hebben gewerkt. Deze folder is klaar vóór de grote vakantie, zodat hij dan tijdig de gezinnen met grote kinderen zal bereiken.

Bijgevolg zeg ik dat, wie beweert dat het IPAC en de wetenschappelijke stuurgroep niet werden geraadpleegd, totaal naast de waarheid zit. Indien er een probleem is inzake de inhoud van de folder — en ik ben ervan overtuigd dat dat het ware probleem is — zeg ik dat ik, als verantwoordelijk lid van de Vlaamse Regering, mijn verantwoordelijkheid heb genomen en een tekst heb laten opstellen die beantwoordt aan wat, naar mijn oordeel — daarvoor ben ik politiek verantwoordelijk tegenover de Raad — voor het publiek, waarvoor hij bestemd is, nodig en het meest gepast was.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, de heren Van Hecke en Hancké, alsook andere collega's spraken over het reeds bestaande probleem van de armoede en de bestrijding ervan.

Ik bevestig het multi-aspectuele en multi-causale karakter van het fenomeen armoede, dat altijd heeft bestaan in onze samenleving. Ik weiger te aanvaarden dat armoede nu plotseling een probleem is geworden. Ze is duidelijker geworden. Wij worden nu opnieuw geconfronteerd met dit bij uitstek humane vraagstuk dat on-

Lenssens

aanvaardbaar is voor een **welvaarts-**samenleving als de onze.

Met multi-aspectueel en **multi-cau-**saal heb ik meteen gewezen op de complexiteit en de **moeilijkheids-**graad van de aanpak.

De heer Van Hecke heeft verwezen naar de coördinatie met nationale verantwoordelijken. Hij heeft gelijk ; dat is noodzakelijk. Maar ook in de Vlaamse Gemeenschap moeten wij coördinatie tot stand brengen.

Het is mijn streven om in het najaar een globale beleidsaanpak voor te stellen inzake een breed front tegen alle facetten van de armoede in onze samenleving. Ik denk onder meer aan de structurele kansarmoede als object van de samenlevingsopbouw, waarover ik gisteren reeds heb gesproken, aan de criteria van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn — 1,8 miljard frank. Ik wens uitdrukkelijk dat deze criteria meer, **zoniet** alleen, armoedebestrijdend werken. Ik denk ook aan de **kansar-**men in de gezondheidszorg, aan het inschakelen van een gewijzigde formule van de provinciale **welzijnsco-**mité's, aan een actie tot **drempelver-**laging van voorzieningen, waarvan de meest marginalen vaak het minst gebruik maken.

Mevrouw Merckx, de heren Hancké en Van Aperen en mevrouw Duroi hebben verscheidene aspecten van Kind en Gezin onder de loupe genomen. In de Raad van Bestuur en de directie van deze parastatale instelling wordt gewerkt aan het concreet vertalen van de resultaten van de audit van Arthur Andersen over het beleid van de instelling. De Raad van Bestuur houdt zich ook bezig met de problematiek van het kinderopvangbeleid, en, meer in het bijzonder, met de grote bezettingstoename, geëvoceerd door mevrouw Duroi.

Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat dit een budgettair probleem zal worden waarvoor wij een oplossing moeten vinden. Het is onmogelijk elke uitbreiding in alle sectoren, dus ook

in deze, te blijven weigeren. Het zal wellicht een herschikking van de middelen in de investeringssector vergen.

De crisisopvang voor kinderen wordt in november besproken in de Raad van Bestuur.

De vijf centra — één per Provincie — voor kindermishandeling worden nog voor de volgende vakantie erkend door de Raad van Bestuur van Kind en Gezin. De preventie en de sociaal-medische kindercare bij risicogroepen worden in het najaar in een beleidsnota behandeld.

Ook het migrantenprobleem werd door verschillende sprekers aangesneden. De heer Dewinter deed dit in onduidelijke termen. Hij heeft zijn stelling niet bekendgemaakt. Hij hoopt alleen dat een beleid zal worden uitgestippeld. Ik kan hem geruststellen : dat zal gebeuren.

De heer Hancké heeft gepleit voor meer reglementering. Ik heb daar in een globale benadering al antwoord op gegeven.

Aan de heer Van Hecke en anderen die dit hebben gesuggereerd kan ik zeggen dat ik er veel voor voel om een positieve campagne te voeren ten opzichte van het migrantenprobleem om te proberen elke uiting van racisme te voorkomen en de vooroordelen bij de bevolking te doen verdwijnen.

Mevrouw Vogels, verontschuldigd voor deze vergadering, is intellectueel en politiek oneerlijk wanneer ze telkens opnieuw verklaart dat maar 42 miljoen frank zijn uitgetrokken voor het migrantenbeleid. Dat is de waarheid geweld aandoen. Ik heb in de Commissie gezegd en herhaal dat die 42 miljoen frank zijn ingeschreven bij specifieke artikelen die onder de benaming „migrantenbeleid” voorkomen in de begroting, maar men kan toch niet voorbij aan de vaststelling dat bijvoorbeeld Kind en Gezin ongetwijfeld in talrijke migrantenwijken in de grote steden belangrijk werk doet waarmee toch ook uitgaven gepaard gaan voor de Vlaamse Gemeenschap. Wie zal ontkennen dat de Centra voor Maatschappelijk Werk, om enkel die maar

te noemen, zich ook bezighouden met de migranten ? Wie zal ontkennen dat talrijke projecten voor samenlevingsopbouw ook te maken hebben met de problemen van de migrantenbevolking ? Wie zal ontkennen dat de enorme bedragen die in de sector Onderwijs worden geïnvesteerd, ook ten goede komen aan migrantenkinderen ? Wie zal ontkennen dat in de sector van de Sociale Huisvesting ook voor sociale woningen voor gastarbeiders wordt gezorgd ?

Het is een fabeltje van Agalev dat te weinig geld besteed wordt aan de migrantenproblematiek, dat zij maar eens rustig de rekening maken, maar dan wel op een globale manier.

Ik verwijs naar de beslissing van de Vlaamse Executieve van een viertal weken geleden waardoor op mijn voorstel een permanente werkgroepmigrantenbeleid werd opgericht.

Ik lees de tekst van de begeleidende nota niet voor, maar hij is belangrijk in die zin dat een aantal fundamentele beleidsoriënteringen er in zijn voorzien waar de Vlaamse Executieve zich principieel heeft achter geschaard. Het wordt in die sector dus hard werken om in de korst mogelijke tijd — ook hier is het najaar het streefmoment — met een globale benadering van het migrantenvraagstuk naar voren te komen.

We moeten echter niet ontveinzen dat ook hier afspraken en coördinatie nodig zijn met collega's van de nationale Regering en uiteraard met verscheidene collega's binnen de Executieve.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, in een laatste punt zal ik nog handelen over de bejaardenzorg, waarover de heren Hancké, Van Hecke, Van Aperen en Van der Sande hebben gesproken en verschillende aspecten van de veroudering van onze bevolking hebben geëvoceerd.

Het is inderdaad zo dat, zoals de heer Van Hecke het heeft geformuleerd, de enige beleidslijn die in verband met de groep mensen van de derde en vierde leeftijd aanvaardbaar is er in bestaat dat aan de bejaarden maxi-

Lenssens

male kansen op zelfbeschikking worden gegeven om zo lang zij dat wensen in hun eigen vertrouwde milieu, al dan niet met dienstverlening, hun leven verder door te brengen.

Ik meen dat het buiten kijf staat dat dit de juiste weg is. Hiervoor zijn een hele reeks ambulante dienstverleningen nodig. Het zou ons te ver leiden daar dieper op in te gaan, maar de dienst voor gezins- en bejaardenhulp is op dit vlak heel belangrijk en vertegenwoordigt in onze begroting 35 miljard frank. Die dienst heeft te kampen met wachtlijsten van mensen die niet kunnen worden geholpen.

Verskillende collega's hebben speciaal de aandacht gevestigd op het personalarmsysteem dat vorig jaar experimenteel door mevrouw Steyaert is ingevoerd door middel van een omzendbrief. De tijd ontbreekt om op dit stuk voor 1988 reeds een reglementering uit te werken, maar ik doe een poging om althans voor 1989 over een reglementaire basis te beschikken die een grotere objectiviteit tot gevolg zal hebben bij het toekennen van de toelagen. Ik wijs erop dat het toelagensysteem eenmalig is en de investering per personalarmapparaat 20.000 frank bedraagt.

Een andere vorm van dienstverlening zijn de dienstcentra, de dagcentra en de serviceflats. Het wordt voor onze generatie een enorme opgave om vandaag de beslissingen te nemen die het morgen mogelijk moeten maken aan degenen die er behoefte aan hebben de nodige zorgen te geven en deze zorgen te verlenen in termen van betaalbaarheid, zowel uit hoofde van de bejaardengezinnen als uit hoofde van de overheid. Dit wordt een belangrijke uitdaging waar wij ons vandaag moeten op voorbereiden willen wij morgen het beleidsantwoord kunnen geven.

De optie om te streven naar een grotere zelfstandigheid van de bejaarden en een autonomie om in hun eigen vertrouwde midden te blijven, zal niet beletten dat de behoefte aan instellingsopvang zal blijven stijgen. Ook op dat vlak zal de programmatie

moeten worden aangepast, onder meer deze van de RVT-bedden waarover onderhandeld moet worden met de nationale Minister van sociale zaken. Maar ook andere vormen van dienstverlening vragen om aanpassing.

Ten slotte heeft de heer Van Hecke in verband met de bejaardensector een vraag gesteld omtrent de brandveiligheid in rusthuizen voor bejaarden. Collega's, wij staan hier voor een verschrikkelijke toestand als ik u zeg dat, volgens de huidige gegevens, 18 VZW's, 13 OCMW's en 51 commerciële rustoorden op de 157 — dat is 28 procent van de commerciële rustoorden — zonder officiële erkenning werken, dit wil zeggen dat zij in het overgrote deel van de gevallen niet beantwoorden aan de elementaire normen van de brandveiligheid. Het is duidelijk dat dit totaal onaanvaardbaar en onduidbaar is.

Ik wens niet de verantwoordelijkheid te dragen voor het risico in geval van brand dat uiteraard altijd aanwezig is en waaraan in totaal meer dan driehonderd bejaarde mensen blootstaan die een belangrijke dagprijs betalen voor hun verblijf in een rustoord.

Ik heb dan ook opdracht gegeven aan de Administratie om een procedure op gang te brengen die uiteindelijk aanleiding kan geven om, in toepassing van het decreet van 5 maart 1985, tot sluiting van de instellingen over te gaan. Dit wil concreet zeggen dat al deze dossiers aan de Inspectie van Brandveiligheid van Binnenlandse Zaken worden voorgelegd en dat voor al diegenen die binnen de kortste keren niet vatbaar zijn voor regularisatie of waar er geen aanzet is tot herconditionering, zodanig dat hun tehuizen brandveilig zijn, de procedure tot sluiting kan worden ingezet.

Wat de OCMW's en de VZW's betreft die erbij betrokken zijn, kan ik u zeggen dat de meesten onder hen een dossier hebben ingediend voor subsidiëring van de brandveiligheidswerken die zij willen uitvoeren. Ik kan er aan toevoegen dat deze dossiers binnen de budgettaire vastleggingsmogelijkheden absolute prioriteit zullen krijgen.

Totdaar, mijnheer de Voorzitter, collega's, mijn antwoord op de verschillende interventies. Ik dank nogmaals al degenen die op een constructieve manier zijn tussengekomen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

De Voorzitter : Wij behandelen thans een materie waarvoor Minister Beyens bevoegd is, met name Binnenlandse Aangelegenheden.

De heer Van houtte, verslaggever, heeft het woord.

De heer M. Van houtte, verslaggever **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreefgeving gaf het bijblad 1987 geen aanleiding tot opmerkingen vanwege de commissieleden. De aanpassing van de begroting 1987 werd dan ook goedgekeurd met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Met betrekking tot de begroting 1988 maakte Gemeenschapsminister Beyens bij wijze van inleiding enkele krachtlijnen bekend van het beleid dat hij wenst te voeren.

De Gemeenschapsminister verklaarde dat hij bij het uitstippelen van zijn beleid prioritair zal streven naar meer lokaal zelfbestuur. Daartoe zal hij een aantal maatregelen nemen en voorstellen ontwikkelen die enerzijds de lokale autonomie dienen te verzekeren en te versterken, de lokale financiële verantwoordelijkheid handhaven, een verdere decentralisatie mogelijk maken en anderzijds het toezicht op de handelingen van die besturen verder vereenvoudigen.

Vervolgens onderstreepte Minister Beysen het uitzonderlijk belang van het investeringsbeleid voor de gemeenten. Alle collega's-municipalisten kennen immers de aanzienlijke invloed die gemeentelijke werken uitoefenen op de tewerkstelling in de bouw en aanverwante sectoren.

In dit verband kunnen we het initiatief van Minister Beysen enkel toejuiven.

Van houtte

chen wanneer hij stelt dat het herdenken van het subsidiebeleid inzake werken die door regionale of lokale besturen uitgevoerd worden dringend noodzakelijk is.

De vereenvoudiging van de subsidieprocedure, vastgelegd onder de vorige Executieve, was reeds een belangrijke stap in de goede richting. De aanpak van de huidige Gemeenschapsminister zal steunen op :

- een herziening van de inhoud van de subsidiemateries ;
- een herziening van de percentages van de subsidie volgens de accenten die men in het beleid wenst te leggen ;
- een actualisering van de subsidienormen ;
- het onderzoek om aan beleidsvorming te doen via **rendementscoëfficiënten** ;
- het beginsel om ook **subsidieerbare** bouwprojecten te gunnen door middel van een **promotieovereenkomst**.

Ook ten opzichte van de **intercommunales** zullen nieuwe accenten worden gelegd. Vooral daar het Regeerakkoord stelt dat de **intercommunales** in hun organisatie en werking moeten streven naar meer openheid, een grotere doelmatigheid en een betere dienstverlening aan de bevolking .

Een derde en laatste aspect van de beleidsvisie van Minister Beysen betreft twee specifieke acties die hij gestalte wenst te geven, namelijk ten eerste, het project „Fiets- en Wandelroutes in Vlaanderen” en ten tweede de actie „Met propere lei”.

Ik denk dat het hier dan ook passend is de Gemeenschapsminister te feliciteren met de wil tot concretisering van twee bekommernissen die reeds lang bij de Vlaamse bevolking leven. Op die manier zullen de zwakkere weggebruikers beter beschermd worden en zullen de herhaalde klachten over het gebrek aan reinheid in sommige Vlaamse steden en gemeenten via sensibilisering tot een minimum herleid worden.

Mijnheer de Voorzitter, naast de reeds besproken punten werden door de commissieleden ook nog andere themata aangesneden. Onder meer werd opnieuw gewezen op het uitblijven van een billijke verdeling over de Gewesten van de middelen uit het Gemeentefonds. Inzake het administratief toezicht waarschuwde een lid voor het niet al te dikwijls wijzigen van de organieke wetgeving ter vrijwaring van de rechtszekerheid.

Ook de toekomst van het Investeringsfonds riep enige vragen op. De Minister verduidelijkte dat de trekingsrechten voor het begrotingsjaar 1988 werden vastgesteld op 1 miljard frank. De werking van het Investeringsfonds zal in de loop van dit jaar worden geëvalueerd. Nadien zal worden nagegaan of het Investeringsfonds zal worden uitgebouwd zowel naar materies als naar middelen.

Tot slot werden de aan de Commissie toegewezen artikelen en secties aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals wij daarnet van de heer verslaggever hebben gehoord, werd de begroting voor Binnenlandse Aangelegenheden in de bevoegde Commissie besproken op 27 april jongstleden. Sedertdien, mijnheer de Minister, is er ook een nationale Regering tot stand gekomen.

De Regeringsverklaring bevat een aantal belangrijke passages, die met de lokale en de provinciale besturen verband houden. Ik citeer hieruit een paar lijnen : „Daarom zal de Regering het initiatief nemen om een overleg te organiseren tussen, enerzijds, de nationale overheid, de gemeenschappen en de gewesten en, anderzijds, de provincies, de gemeenten en de OCMW's, teneinde de decentralisatie te verruimen.

Het overleg beoogt een herschikking van bevoegdheden en de taken, evenals van de financiële middelen teneinde het aandeel van de lokale

en provinciale besturen te versterken. Ten tweede, wat haar betreft, zo mogelijk voor de gemeenteraadsverkiezingen, aanduiden welke van haar bevoegdheden en taken samen met de overeenstemmende financiële middelen en vergoedingen aan de gemeenten kunnen worden overgedragen.

Ten derde, in overleg met de betrokken instanties, een oplossing zoeken voor een aantal problemen op financieel vlak, onder andere de incoherentie van de onroerende voorheffing binnen het begrotingsjaar ; de organisatie van de inning en de betaling aan de gemeenten van de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting en de daarvoor door de Staat gevraagde vergoeding ; de herziening van de wijze van recuperatie door de Staat van de prefinanciering van de gemeentelijke bijdragen bij de Omslagkas voor gemeentelijke pensioenen ; de intresten op de leningen aangegaan bij het Hulpfonds voor herstel van de gemeentefinanciën.”

Mijnheer de Minister, ik wil vragen : ten eerste, of dit overleg reeds op gang is gekomen, ofwel of het reeds in het vooruitzicht is gesteld. U zal inderdaad wel aanvaarden dat deze bepaalde passage in de Regeringsverklaring voor de gemeenten, en meer bepaald voor de gemeentefinanciën, een aantal zeer interessante perspectieven opent, waarbij, zo neem ik aan, de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden — gezien de overdracht van bevoegdheden en van middelen, — zo zegt de Regeringsverklaring — een belangrijke rol zal spelen. Om te beginnen wordt het Gemeentefonds weldra geregionaliseerd.

Mag ik aan de Minister vragen of, voor wat zijn eigen gewest betreft, hij reeds voorbereidingen heeft getroffen voor de herziening van de verdeelsleutels van het Gemeentefonds binnen de eigen regio. Ik verwijs hierbij naar het eigen antwoord van de Minister en het verslag van onze besprekingen in de Commissie, pagina 316.

De Minister heeft het volgende gezegd : „Het is voorbarig thans uitspraken te doen over mogelijke her-

Temmerman

schikkingen binnen het Gemeentefonds. De politieke toekomst op nationaal vlak kan fundamenteel wijzigingen meebrengen, maar dat sluit niet uit dat voorbereidend werk kan worden gedaan. Want ook zonder de huidige rem die door de nationale regeringsvorming dit beleid hindert, zou hij niet overhaast tewerk willen gaan. Het is een delicate operatie.

Aan de administratie werd gevraagd voorstellen te formuleren. Deze zouden vóór 15 april moeten afgeleverd geweest zijn. Het spreekt vanzelf dat deze commissie — met deze commissie bedoeld zijnde de commissie van de Vlaamse Raad — zal worden geconsulteerd en inspraak zal krijgen." Sinds 15 april zijn twee maanden voorbij gegaan. Intussen is de „nationale hypotheek" gelicht en is er duidelijkheid gekomen over de bedoelingen van de nationale Regering en van de nationale wetgever. Ik zou graag willen weten hoe de Minister thans tegenover deze problematiek staat en of hij ons desbetreffend enige verklaring kan geven.

Mijnheer de Minister, een ander punt betreft de door een aantal partijen, zoals onder meer de mijne, en ook het Verbond van Belgische Steden en Gemeenten en zijn Vlaamse afdeling Vlareco, gevraagde innovatie op het stuk van de gemeentefinanciën, met name de Hoge Raad van de Gemeentefinanciën.

Ik lees in de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve het volgende: „Alle voorstellen en ontwerpen van decreet die financiële gevolgen kunnen hebben voor de lokale besturen zullen voorafgaand door de Vlaamse Regering worden onderzocht op hun financiële weerslag voor deze besturen." In verband daarmee verwijs ik naar een vaak herhaalde eis zowel van Vlareco als van het VBSG dat streeft naar een Vlaamse of hoge raad voor gemeentefinanciën.

Al te dikwijls neemt de Staat — en de Vlaamse Regering maakt daarop geen uitzondering — maatregelen die nadien een enorm nadelige weerslag blijken te hebben op de gemeentefinanciën. Naar het voorbeeld van Ne-

derland moet volgens ons — dat is ook de mening van het VBSG — gestreefd worden naar de oprichting van een hoge raad voor de gemeentefinanciën als een gezaghebbend adviesorgaan dat door de Regering verplicht moet worden geraadpleegd over elke overwogen beleidsmaatregel die op de inkomsten of uitgaven van de lokale besturen een weerslag heeft.

De vereniging meent daarbij dat zij bij de werking van de hoge raad zou moeten worden betrokken. Wij hebben daar als partij geen probleem mee. De vereniging is inderdaad een beetje te beschouwen als de vakbond van de gemeentebesturen en zou een geldige gesprekspartner kunnen zijn vermits men zich moeilijk kan voorstellen wie anders de gemeenten kan vertegenwoordigen. Ik voeg eraan toe, meer bepaald voor de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, dat deze vraag ook gesteld wordt door de Vlaamse afdeling van het VBSG dat, als die hoge raad niet wordt opgericht, pleit voor een Vlaamse raad voor gemeentefinanciën die in wezen dezelfde taak zou kunnen vervullen en dezelfde opdrachten zou kunnen krijgen.

Graag zou ik het standpunt van de Minister willen horen in verband met dit voorstel dat door steeds meer mensen wordt gesteund. Ik zou durven stellen dat het voorbeeld van Nederland dienaangaande stichtend is. Men heeft daar inderdaad een aantal heel interessante experimenten gedaan die in de praktijk zeer goede resultaten hebben.

Ik zou de Minister ook enkele vragen willen stellen in verband met de gemeentefinanciën en dit in het licht van de nationale Regeerverklaring die ik daarnet heb voorgelezen en die, gezien de nakende regionalisering, voor ons een aantal vragen oproept en een aantal mogelijke oplossingen kan bieden voor „brandende" problemen die bij de gemeentebesturen bestaan.

Vanop deze tribune zou ik ook in de Vlaamse Raad nogmaals aandacht willen vragen voor de aanhoudende laattijdigheid van de doorbetaling van de aanvullende gemeentebelast-

ting op de personenbelasting die vandaag door het Rijk ten behoeve van de gemeenten wordt geïnd. Er is daar een enorme achterstand gegroeid. De voormalige Minister van Financiën, de heer Eyskens, heeft op een bepaald ogenblik zelfs erkend dat die achterstand meer dan 30 miljard frank bedroeg.

Het is een feit dat een verhoging van de aanslagvoet van de aanvullende belasting op gemeentelijk vlak pas uitwerking krijgt vier jaar na de beslissing. Dus, een gemeente die haar belasting met 1 procent verhoogt ziet, daarvan maar het volledige resultaat optreden ten vroegste vier jaar nadat de beslissing is genomen, wat op zich elk ordentelijk gemeentebestuur onmogelijk maakt.

De doorbetaling van de belastingen die het Rijk ten behoeve van de gemeenten ontvangt gebeurt gemiddeld met een vertraging van twaalf maanden tot twee jaar. Dit is zeer ergerlijk omdat de aanvullende belasting geïnd wordt bij wijze van voorheffing, wat in wezen betekent dat het Rijk op het einde van een werkingsjaar — dat is een verklaring van de Minister zelf — 95 procent van die belasting in kas heeft, met andere woorden het betreft een kosteloze financiering van de Staat vermits deze drie miljarden in bezit houdt en gebruikt zonder enige vergoeding aan de gemeenten, die op hun beurt kredieten moeten vragen om hun verplichtingen te kunnen nakomen.

In de Regeringsverklaring staat nu dat men zich voorneemt om de wijze van inning en de doorbetaling van die belastingen te onderzoeken in een positieve zin. Dat is belangrijk omdat voor de eerste keer in een officieel document wordt erkend dat er een vertraging is. Voordien werd dat steeds ontkend. De Minister van Financiën heeft altijd gezegd — en op de keeper beschouwd had hij nog gelijk ook — dat er geen vertraging was omdat de betaling van die gemeentelijke belasting gebeurt één maand na het sluiten van het cohier.

Het is precies omdat de Administratie van Belastingen een enorme vertraging heeft bij het behandelen van

Temmerman

de dossiers dat er een enorme achterstand ontstaat. Als het **cohier** eenmaal gesloten is en de belastingen betaald, dan volgt binnen de maand de doorstorting aan de gemeente. Ondertussen is een periode van soms tot en met drie jaar verlopen. Daarom vraag ik u, mijnheer de Minister, of u zou willen meehelpen om voor deze belangrijke aangelegenheid voor de gemeenten, ook vanuit uw positie als pleitbezorger van de Vlaamse gemeenten naar de nationale Regering, een oplossing te vinden.

Een ander probleem van dezelfde orde is dat van de drie procent vergoeding die de gemeenten moeten betalen aan de Rijksadministratie voor het ontvangen van deze belastingen. Daarbij zijn twee problemen aan te stippen. Die vergoeding voor de diensten door de Staat bewezen, is onrechtvaardig omdat de Staat het geïnde geld niet doorbetaalt. Hij moet naar **zijn** centen wachten en op de koop toe nog een vergoeding betalen. Ergerlijker is nog dat er een discriminatie is ontstaan sedert de gemeentelijk ke aanvullende belasting is vrijgemaakt en het plafond is opgeheven waardoor men in bepaalde gemeenten 7,8 à 10 procent vraagt als aanvullende belasting. Ik geef u een voorbeeld van wat de gevolgen hiervan zijn. Als op een belasting van 100.000 frank 6 procent aanvullende gemeentebelasting wordt geheven, moet de gemeente 6.000 frank ontvangen ; 6 procent is een vergoeding van 180 frank.

Als iemand 100.000 frank belasting moet betalen en in een gemeente woont waar de aanvullende belasting 10 procent bedraagt, moet hij 10.000 frank betalen ; de gemeente betaalt 300 frank vergoeding. Dus, om hetzelfde werk te doen betaalt de ene gemeente het dubbele van de andere en wel die gemeente die noodgedwongen haar belastingen moet verhogen om haar financieel evenwicht te vinden. Dit is een ergerlijke discriminatie. Immers, ik kan mij moeilijk voorstellen dat het berekenen met een computer van zes procent of 10 procent aan om het even wie meer werk zou vragen. Ook daar pleiten

wij voor het opheffen van deze onrechtvaardigheid en ook daarvoor willen wij graag op u een beroep doen.

Mijnheer de Minister, er is nog een ander prangend probleem voor een aantal gemeenten. Aangezien u ingevolge de koninklijke besluiten 110 en 145 als het ware de wachtmeeester bent om na te gaan of het financieel evenwicht in de gemeenten wordt bereikt, gehandhaafd of geëerbiedigd, valt dit probleem onder uw bevoegdheid. Ik heb het over het probleem van de fameuze 6 miljard frank recuperatie van de prefinanciering van de omslagkas voor **gemeentepensioenen**. De vorige regering heeft beslist — en ik kan daarvoor wel begrip opbrengen — dat de prefinanciering van de gemeentepensioenen bij de omslagkas een einde zou nemen.

Op dat ogenblik had de Staat van de gemeenten 7,2 miljard frank tegoed, zijnde de prefinanciering van de voorgaande jaren. De Staat heeft het bedrag gerecupereerd op twee manieren ; enerzijds door 6 miljard frank vooraf te nemen van de fameuze gemeentelijke belasting, de aanvullende personenbelasting die aan de gemeenten toekwam en, anderzijds, door 1,2 miljard frank te lenen bij het Hulpfonds tot Financieel Herstel van de Gemeenten. De 6 miljard frank heeft men genomen van het nog te betalen pakket, maar men heeft dit gedaan zonder onderscheid te maken tussen de gemeenten.

De 6 miljard frank zijn in mindering gekomen van het tegoed van de gemeenten, ook van die gemeenten die geen lid zijn bij de Omslagkas. Tientallen gemeenten zijn daardoor zwaar benadeeld aangezien hun tegoed in dat belastingspakket door hun burgers betaald, gewoon gebruikt werd om schulden van anderen aan te zuiveren. Voor het eerst heeft dus een regering erkend dat dit onrechtvaardig is. Zij neemt zich voor daaraan iets te doen, maar dat voornemen zou natuurlijk wel eens naar de Griekse kalender kunnen worden verwezen. Daarom vraag ik u waakzaam te zijn. Ik neem het voorbeeld van mijn eigen stad ; deze regeling kost haar 160 miljoen frank aan ver-

loren belastingen die door de burgers werden betaald. Dat is een onrechtvaardigheid waarbij wij ons niet kunnen neerleggen en waarvoor wij op een genoegdoening blijven aandringen.

Mijnheer de Minister, een ander punt dat misschien niet direct, maar wèl indirect tot uw verantwoordelijkheid behoort, vermits u toch de hoeder is van het financieel evenwicht in de gemeenten, is de situatie van de grote steden. Zij zijn geconfronteerd met leningen bij het Hulpfonds voor Financieel Herstel van de gemeenten, die aan zeer zware intrestvoeten onderhevig zijn.

U weet dat de meeste gemeenten hebben kunnen profiteren van de sterke daling van de intrestvoeten, de daling van de brandstofprijzen en een aantal andere factoren, wat voor een stuk de gezondmaking van hun financiën in de hand heeft gewerkt.

De grote steden, die via het Hulpfonds hebben moeten lenen, hebben dat geluk niet gehad en blijven onderworpen aan zeer hoge intrestvoeten. Alhoewel de nationale Regering blijkbaar intenties heeft om daar iets aan te doen en een tegemoetkoming op punt te stellen, vraag ik ter zake toch uw hulp en steun, aangezien deze zaak voor bepaalde grote steden dramatische vormen begint aan te nemen.

Het is u wellicht bekend dat de stad Luik de jongste weken opnieuw in grote moeilijkheden is geraakt op het stuk van haar **betalingsmogelijkheden**. De Regering zal ter zake iets moeten ondernemen. Ik hoop dat de Vlaamse Regering waakzaam is en niet vergeet dat er ook grote Vlaamse steden zijn die in hetzelfde bedje ziek zijn en het risico lopen in de eerstkomende jaren met nieuwe moeilijkheden te kampen te krijgen. Ik denk daarbij aan de steden Gent en Antwerpen, waar de toestand weliswaar niet zo dramatisch is als in Luik, maar, het is nu al zeker dat die grote steden vanaf 1989-1990, gezien de enorme toename van de leningslasten via het Hulpfonds, in de problemen zullen geraken. Het zou dus goed zijn dat ter zake een globale maatregel wordt bepleit, die zowel voor de

Temmerman

Vlaamse als voor de Waalse grote steden van kracht is, waardoor deze absoluut onhoudbare situatie kan worden opgevangen.

Een probleem dat wèl direct tot uw bevoegdheid behoort, mijnheer de Minister, is dat van de suburbane functie van de grote steden, dat in al zijn omvang is gesteld. Ik weet dat de heer Cools, burgemeester van Antwerpen, daar vaak en op vele plaatsen voor pleit. De grote steden moeten vaak een aantal lasten meeslepen die in wezen ontstaan door het feit dat tal van burgers uit omliggende „slaapgemeenten” van hun diensten gebruik maken, terwijl de volle last voor de infrastructuur, de uitbouw en het onderhoud van hun instellingen op de smalle schouders van de stedelijke bevolking rust. Ik zeg „smalle schouders” omdat de bevolking voortdurend krimpt. Als ik zie welk groot aantal inwoners de stad Gent de jongste vijf-zes jaar heeft verloren, noem ik dat inderdaad een dramatische ontwikkeling, die echter begrijpelijk is, want de mensen vluchten weg omwille van de hoge fiscale lasten en zoeken oorden op waar die lasten minder zwaar zijn.

Mijnheer de Minister, ik wil eraan herinneren dat een aantal partijen, — waaronder de SP —, maar ook het Vlaams Regionaal Comité van de VBSG en het VBSG zelf, al geruime tijd pleiten voor maatregelen die streven naar het opheffen van het onderscheid tussen verplichte en niet verplichte uitgaven in de gemeentebegrotingen en dat desbetreffend de stelling wordt aangehouden dat de gemeenten een globale verantwoordelijkheid moeten kunnen dragen.

Tevens wordt vooropgesteld dat zij binnen hun eigen budgetten bepaalde prioriteiten moeten kunnen leggen en dat, zodra de begroting in evenwicht is en als dusdanig erkend door de toezienende overheid, binnen de gemeenten geen dwingende maatregelen meer mogen gelden die de gemeentebesturen verplichten sommige uitgaven als facultatief en andere als verplicht te beschouwen.

Mijnheer de Minister, de verslagge-

ver heeft gewezen op de belangstelling die in de Commissie naar voren kwam voor het Investeringsfonds. Ik wens nog te benadrukken dat onze partij de wens handhaaft om het Investeringsfonds te zien uitbreiden naar alle subsidieerbare materies. Wij vragen dat u daar werk zou van maken.

Ik weet dat op dit ogenblik een experiment aan de gang is en heb begrip voor uw afwachtende houding. U hebt 1 miljard frank ingeschreven, wat volgens ons veel te weinig is. Ik begrijp dat u wil zien hoe de zaken in de praktijk evolueren, maar vraag u desondanks toch de Commissie geregeld verslag uit te brengen over die ontwikkeling. U kon onze vragen daaromtrent in de Commissie nog niet beantwoorden, — wat ik kan aanvaarden —, maar het zou ons toch interesseren na verloop van tijd te weten hoe dat eerste experiment zich ontwikkelt en welke de reacties van de gemeenten en de gevolgen ervan zijn.

Mijnheer de Minister, aangezien mijn spreektijd bijna om is, herhaal ik tot besluit een vraag die ik in de Commissie heb gesteld en die betrekking heeft op het Investeringsfonds. Volgens ons is er een probleem in verband met het in de begroting ingeschreven bedrag. U herinnert zich dat het een van de doelstellingen van het Investeringsfonds was de gemeenten een tijdige betaling van de trekkingsrechten te verzekeren.

De trekkingsrechten zouden in de vorm van kapitaaltoelagen worden verleend door overschrijving van een voorschot rekening bij het Gemeentekrediet op naam van het Vlaamse Gewest naar de rekening van de betrokken gemeente en dit onmiddellijk na het verlenen van de toelating door de Gouverneur om van het Fonds gebruik te maken. Het systeem verschilt dus grondig van de tot nu toe aangehouden systemen die nog steeds van toepassing zijn voor werken buiten het Investeringsfonds en waarbij de gemeenten een vaste belofte van toelage krijgen en een lening aangaan bij het Gemeentekrediet.

De toelage wordt niet onmiddellijk

uitbetaald, maar het staatsaandeel van die leningen, intrest en aflossing, moet door de Gewesten aan de gemeenten worden terugbetaald via een leningrekening bij het Gemeentekrediet. Het nadeel van dit systeem is dat een eventuele achterstand in de terugbetaling door het Gemeentekrediet op de gemeenten zelf wordt verhaald. De uitbetaling van de trekkingsrechten in de vorm van kapitaaltoelagen zou dit ongedaan maken. Het was de bedoeling dat dit zo zou gebeuren.

Eén miljard frank is in het ontwerp van de begroting 1988 voor het Investeringsfonds ingeschreven als een leningsmachtiging op nagenoeg dezelfde wijze als de leningsmachtiging voor toelagen buiten het Investeringsfonds, namelijk als een machtiging om tot 1 miljard frank verbintenissen aan te gaan tot terugbetaling van de gemeente-intresten en aflossingen van leningen die het Gemeentekrediet aan gemeenten toestaat ter financiering van de trekkingsrechten. Er is dus geen sprake van kapitaaltoelage. Wij hebben gevraagd of dit een doelbewust voortzetten van de vroegere praktijk is, tegen de bepalingen van de omzendbrief van uw voorganger in. Belangrijk is dat over het betalingssysteem van het Investeringsfonds niets in het decreet of in het besluit van de Executieve bepaald is.

De omzendbrief is natuurlijk geen juridisch bindende norm. Wij willen graag weten of het hier om een beleidslijn of om een vergissing gaat. U heeft ons gezegd dat het inderdaad niet echt duidelijk is, ook niet voor u, en dat u het even zou nakijken. Volgens u moet het systeem van de trekkingsrechten en van de financiële lasten worden toegepast. Hebt u het intussen al nagekeken, en kunnen wij rekenen op de toepassing van de circulaire van uw voorganger de heer Pede ?

Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog een laatste vraag stellen aan de Minister over de deelbegroting Ruimtelijke Ordening die later aan bod komt. Ik zal echter op dat ogenblik het woord niet nemen, aangezien andere collega's daarin zullen spreken.

Temmerman

Het gaat over de problemen van stadsvernieuwing en dergelijke. Ik dring aan op een vluggere beslissing inzake de erkenning van herwaarderingsgebieden en vooral op het inschrijven van meer kredieten voor deze gebieden. U hebt zelf enkele weken geleden de idee van interessante projecten die zijn geïnspireerd op de Doek Lands in Londen gelanceerd. Ik betwijfel de wenselijkheid van een soortgelijk project in Gent, omdat de 19e eeuwse stadsgordel daar vandaag verkrot en verkomert.

Persoonlijk vind ik dat alle beschikbare geld nu prioritair naar de herwaardering van de Gentse arbeiderswijken zou moeten gaan. Ik vraag daarvoor absolute prioriteit. Ik heb bezwaren tegen prestigeprojecten die allicht zekere snobistische tendenzen zouden voeden en die er uiteindelijk op neerkomen dat de autochtone bewoners uit die wijken moeten verdwijnen. (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zou vooraf mijn oprechte dank willen betuigen aan collega Van houtte, die ons hier een kort, maar zeer objectief verslag van de besprekingen in de Commissie heeft gebracht.

Mijnheer de Minister, ik zou van de gelegenheid willen gebruik maken om enkele accenten te leggen, die wij in verband met de lokale besturen in het Regeerakkoord terugvinden. Ik zou ook even ter zake willen aanhalen wat u ons in de Commissie in uw beleidsverklaring heeft medegedeeld.

Het beleid van de Vlaamse Executieve — waarbij de Vlaamse Raad op maximale wijze dient te worden betrokken ten aanzien van de lokale besturen, gemeenten en OCMW's — dient uit te gaan van de bekommernis een optimale en efficiënte dienstverlening te verzorgen voor de burger. Een burgernabijbeleid kan maar efficiënt zijn wanneer de decentralisatie

en de versterking van de gemeentelijke autonomie au serieux worden genomen. Het is een vrij algemene verzoeking die wij in het algemeen bij de Vlaamse bevolking vaststellen.

Mijnheer de Minister, de burger voelt zich in de complexiteit en de toepassing van de wetgeving vervreemden van de beleidsinstanties.

Reeds vanaf haar bestaan heeft de Vlaamse Executieve deze beginselen in haar Regeerprogramma ingeschreven, in de praktijk is hiervan nog relatief weinig gerealiseerd. Men houdt het meestal bij lippendienst ter zake en wij zouden zeer graag concrete feiten zien.

Ik vraag mij dan ook af of een eerste stap in deze richting niet zou kunnen betekenen dat men één Gemeenschapsminister expliciet of mede belast met de coördinatie inzake decentralisatie.

Vanuit de basisstelling dat een burgervriendelijk beleid slechts kan via een daadwerkelijke decentralisatie en versterking van de gemeentelijke autonomie wil ik enkele kanttekeningen plaatsen bij de beleidsverklaringen van de Minister.

Ten eerste, meer lokale autonomie. Ik ben het met de Minister eens wanneer hij stelt dat de bevoegdheidsverdeling tussen de nationale Regering en de Gewestexecutieve onduidelijk is, niet alleen in hoofde van het Gewest, maar ook voor de lokale besturen die vaak niet weten op welk been zij moeten dansen.

Nu de organisatie van het toezicht — ik verwijs naar het nationaal Regeerakkoord — ook tot de bevoegdheid van de Gewesten gaat behoren, bestaat de mogelijkheid voor de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden hierin duidelijkheid te scheppen.

Inzake de financiële verantwoordelijkheid stellen wij vast dat praktisch alle gemeenten in Vlaanderen in 1988 een begroting, die in evenwicht is, presenteren. Wij verheugen ons daarover. Door de strikte handhaving van dit begrotingsevenwicht, eventueel gekoppeld aan een meerja-

renplanning kan binnen dit kader van het begrotingsevenwicht aan de gemeenten een grotere bewegingsvrijheid worden toegekend. In feite zou men zover kunnen gaan dat binnen het kader van een evenwichtige begroting de gemeenten volledig vrij hun beleid kunnen bepalen met een minimum aan toezicht. De inmening van de toezichhoudende overheid — zowel op Gewest als op provinciaal niveau — op diverse vlakken van het gemeentelijk beleid, is veel te verregaand. De betutteling zowel vanuit het Gewest als vanuit de Provincie zijn onze lokale beleidsverantwoordelijken — ik zal het zeer scherp uitdrukken — grondig beu.

Het invoeren van een financieel meerjarenplan zonder aanzienlijke verlichting van het toezicht is een vermindering van de gemeentelijke autonomie in plaats van versterking van hun autonomie.

In deze context komt het aan de Minister niet toe zich in te laten met welke belastingen — uiteraard binnen het voorziene wettelijk kader — de gemeenten wel dan niet mogen heffen en moet men zich evenmin bemoeien met de personeelsformatie van de lokale besturen.

Wat betreft het Gemeentefonds is er — hoewel de groei aanzienlijk is afgenomen — in absolute bedragen nog steeds een stijging waar te nemen : 67,3 miljard frank in 1984 ; 68,98 miljard frank in 1985 en 70,99 miljard frank in 1986 en neemt door toepassing van de drievoudige regionale verdeelsleutel het aandeel van het Vlaamse Gewest lichtjes toe.

Het voorziene bedrag in de begroting '87 van Binnenlandse Zaken ten belope van 64,7694 miljard frank is zeker voor bijna 4 miljard frank onderschat ; hoewel een daling ten overstaan van 1986 te verwachten is.

De herziening van de verdeelcriteria van het gewestelijk aandeel van het Gemeentefonds moet in eerste instantie uitgaan van de door de Minister aangehaalde principes, eenvoud, rechtvaardigheid en doorzichtigheid, maar ook van stabiliteit in hoofde van de gemeenten. Deze stabiliteit zou beter worden voorzien bij een

Cardoen

decretale regeling. Om geen financiële moeilijkheden in een aantal gemeenten te gaan scheppen mag de nieuwe verdeelwijze geen aanleiding geven tot aanzienlijk ke vermindering uit dat Gemeentefonds hetgeen zou kunnen neerkomen op de herverdeling van de aangroei van de dotatie en het wegwerken van storende elementen in het huidige verdeelsysteem.

Anderzijds moeten we er vanuit het Vlaamse Gewest voor blijven ijveren dat de nationale verdeelsleutels die zeer nadelig uitvallen voor Vlaanderen worden aangepast, een probleem dat zich nog veel sterker stelt wat betreft het Provinciefonds.

Decentralisatie is niet alleen een kwestie van toezicht, het moet naast het tot stand brengen van een soepel beheer tevens het bevoegdheidsdomein van de lokale besturen uitbreiden. Ik geef hier enkele voorbeelden die de burger direct raken : het verlenen van bouw- en verkavelingsvergunningen, het toekennen van huisvestingspremies.

Wat het toezicht zelf betreft is de rechtszekerheid van de lokale besturen van belang, maar het tot stand brengen van deze rechtszekerheid mag geen aanleiding geven tot het invoeren van een ingewikkelde administratie van aangetekende zendingen over en weer tussen gemeenten en provincies. Wij menen dat de papierstroom, die tussen de verschillende beleidsniveaus bestaat, dringend zou moeten worden afgebouwd. Met de meldingsplicht in het kader van de uitoefening van het algemeen toezicht moet omzichtig worden omgesprongen. Deze kan zeker niet algemeen worden ingevoerd.

Nu binnen afzienbare tijd ook de organisatie van de procedures van het toezicht kan worden geregeld door de Gewesten, is er een unieke kans voor het Vlaams Gewest op het vlak van decentralisatie voortrekker te worden.

Na de fusies zijn de gemeenten in ons land belangrijker geworden ook qua oppervlakte en inwonersaantal.

Om de fusies te verdedigen was een belangrijk argument van de Minister van Binnenlandse Zaken het meer bestuurskracht geven aan de gemeenten. Daar is niets van terecht gekomen.

De gemeentelijke autonomie moet ook ten volle spelen bij het investeringsbeleid. Daarom blijf ik voorstander van het Investeringsfonds mits het behoorlijk wordt gespijsd. Onder die voorwaarden wil de CVP dat het Investeringsfonds wordt verruimd voor andere materies.

Het vermengen van een investeringsfonds en een klassiek subsidiëringssysteem, zij het in aangepaste vorm, lijkt mij niet efficiënt. Ook de heer Temmerman heeft hierop gezinspeeld. We wachten trouwens met spanning op de evaluatie van het Investeringsfonds.

De Minister spreekt niet over het voornemen vermeld in het Regeerprogramma om het prefinancieringssysteem af te schaffen en over te gaan op de kapitaalstoelagen. Dan ontstaat het gevaar dat de investeringsstoelagen aan de gemeenten en OCMW's verder zullen verlagen, aangezien de financiële impact — althans voor enige jaren — dubbel op de begroting drukt. Dit mag niet de onderliggende bedoeling zijn van een wijziging van de financieringsmethode.

Er moet naar gestreefd worden dat het beleid inzake intercommunales meer open wordt en beter toegankelijk voor de gemeenten.

Niemand zal bezwaren hebben tegen fiets-, wandel- en voetpaden en een stimulering van het beleid ter zake. Wanneer de Minister echter beweert dat dit accentverschuivingen in het subsidiebeleid zal meebrengen word ik toch achterdochtig. Ofwel betekent dit dat het Investeringsfonds wordt opgedoekt vermits het hier doorgaans gaat om financieel minder zware investeringen ofwel dat men het plan voor een Investeringsfonds niet verder wenst aan te houden.

Niemand zal ontkennen dat de reinheid van dorpen en steden van belang is om het leefklimaat te bevorderen.

Is dit echter niet de zoveelste campagne van de Vlaamse Executieve waarvan de resultaten onmeetbaar zijn, zoals „Vlaanderen leeft” en „Vorming werkt” ?

Op sommige aspecten van de Regeerverklaring gaat de Minister niet in onder meer de bepaling dat alle voorstellen en ontwerpen van decreet, en waarom niet de besluiten, die financiële gevolgen kunnen hebben op de lokale besturen, voorafgaandelijk op hun financiële weerslag op deze besturen worden getoetst.

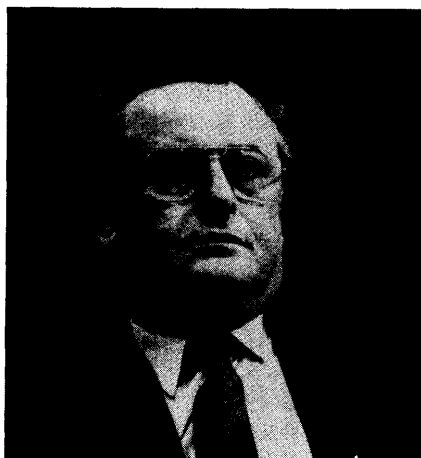
Ik vind dit van uitzonderlijk belang. Uit een dergelijke evaluatie moeten de nodige besluiten worden getrokken. Indien de kosten voor de lokale besturen van enig belang zijn moet ofwel het decreet, laat staan het besluit, worden herzien ofwel de nodige middelen verstrekt aan de gemeenten en de OCMW's om in de uitvoering ervan te kunnen voorzien. Het is maar al te gemakkelijk beslissingen te nemen ten koste van een ander.

De Minister gaat niet in op het toch belangrijk probleem van de vorming en de bijscholing van het personeel in de lokale besturen. Hij zou hier een coördinerende en stimulerende rol kunnen vervullen.

Ik blijf erbij dat de gemeentelijke instelling, die trouwens op een paar domeinen aan belangrijke hervorming toe is en in het kader van de decentralisatie, liefst zoveel mogelijk bevoegdheden en opdrachten in eigen beheer moet kunnen nemen, moet kunnen rekenen op goed gevormd en gemotiveerd personeel.

De eerste genietters van bekwaame gemeentelijke personeelsleden zijn niet alleen de beleidsverantwoordelijken, maar evenzeer de bevolking zelf. De dienstverlening, de geloofwaardigheid en het imago van de gemeente als instelling zal er sterk door worden gediend.

Wet weten zeer goed dat elk gemeentebestuur ook op dat vlak liefst haar eigen beleid bepaalt, maar toch heeft de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden hier een toonaangevende coördinerende en stimulerende rol te spelen.

Het project „Fiets- en Wandelroutes in Vlaanderen” en de actie „Met pro-pere lei” werden door de heer M. Vanhoutte (PVV), verslaggever over de materie Binnenlandse Aangelegenheden, als positieve beleidsaspecten ingeschat

Zoals ik bij het begin van deze uiteenzetting zegde blijft optimale, efficiënte dienstverlening voor de burger de algemene prioritaire doelstelling van onze lokale besturen. Het organiseren daarvan is zeker geen minderwaardige beleidsopdracht. Om deze doelstelling te bereiken moeten de lokale besturen kunnen rekenen op toegewijd en bekwaam personeel, en moet het toezicht worden verlicht.

Een soepel beheer en een modern management is uiteraard noodzakelijk. Laat de gemeentebesturen zoveel mogelijk verantwoordelijk zijn voor de gemeentelijke taken en opdrachten, en laat ze niet betuttelen door het Gewest en de Provincie.

Ik blijf er van overtuigd dat een grotere autonomie van de gemeenten uiteindelijk goedkoper en efficiënter beheer van de gemeenten betekent.

Gericht werken aan decentralisatie is ook werken aan een verbetering van de kwaliteit van de openbare besturen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Desseyn heeft het woord.

De heer J. Desseyn (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op 26 juni 1988 zal het precies twintig jaar geleden zijn dat in de Regeringsverklaring de herinrichting van België werd vooropgesteld. De Staat, zo werd toen nader bepaald, moet zijn organisatie herzien en zijn middelen aanpassen aan nieuwe structuren, ten einde beter de inspanningen van allen te steunen, te coördineren en ze zo doeltreffend mogelijk te maken. In deze gedachtengang wenste de Regering de weg op te gaan van de decentralisatie en de deconcentratie. Daarom moeten leefbare politieke en bestuurlijke eenheden acties en bevoegdheden van de unitaire staat kunnen overnemen, zo werd toen gesteld.

Mijnheer de Minister, in uw inleiding bevestigt u opnieuw de nood aan lokaal zelfbestuur. Twintig jaar na het vastleggen van de krachtlijnen lijkt het mij wenselijk even de daden aan de woorden te toetsen.

Op de recent gehouden algemene vergadering van de Vlaamse Afdeling van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten heeft professor Maes het probleem aan de orde gesteld. Zijn conclusies zijn weinig hoopgevend : vanuit welk oogpunt ook beschouwd, de decentralisatie is bij ons veel minder tot ontwikkeling gekomen dan in de ons omringende landen.

In de globale openbare uitgaven is het aandeel van de lokale besturen bedroevend gering ; de toezichtsrelaties zijn ingewikkeld en door bevoegdheidsvermenging ondoorzichtig ; de rechtstreekse ingrepen vanuit hogere bestuursniveaus hollen de gemeentelijke autonomie steeds verder uit.

De tijd is dus aangebroken dat tastbare resultaten de lange rij van vrome wensen en plechtige verklaringen vervangen.

Indien wij erin slagen door een ingrijpende staatsvorming de halfslachtigheid ongedaan te maken van het geregionaliseerd bestel dat ons sinds

1980 door zijn onvolkomenheden teistert, dan is het nuttig en nodig nu reeds de maatregelen te nemen om aan de vereisten van een waarachtige en doeltreffende decentralisatie te beantwoorden, met als eerste basisvoorwaarde een verruiming van de financiële autonomie. Het centralisme bestendigt sinds jaren de greep van de nationale overheid op de omvang, de technieken van inningen en de terbeschikkingstelling van de geldelijke middelen die de lokale besturen toekomen.

Die hoge graad van afhankelijkheid belet niet dat steeds meer opdrachten en taken naar de gemeenten worden toegespeeld.

Afwentelen van lasten via hogere bestuursniveaus wordt dan eufemistisch bestempeld als uitbreiding van de gemeentelijke zelfstandigheid.

Wat het Gemeentefonds en de herverdeling van de financiële middelen betreft is het inderdaad zo dat wij de uitvoering van het nationaal Regeerakkoord moeten afwachten. Toch is thans waakzaamheid geboden.

Bij de organisatie van het overleg tussen de nationale en regionale instanties mag men van Vlaamse kant niet uit het oog verliezen dat onze uitgangspositie ongunstig is. Een billijke verdeling van het Gemeentefonds over de Gewesten vereist dat het oppervlaktecriterium wordt geschrapt, anders blijven de Vlaamse gemeenten het kind van de rekening. Men mag niet vergeten dat het Gemeentefonds werd ingesteld ter vervanging van een aantal fiscale bevoegdheden die werden onttrokken aan de gemeenten. Regionale verdeelsleutels moeten in hoofdzaak steunen op fiscale criteria, inzonderheid de opbrengst van de personenbelasting.

Het is een positief punt dat de Minister in zijn inleiding stelt dat hij elk initiatief zal aanmoedigen om de achteruitstelling van Vlaanderen terug te schroeven wat het Provinciefonds betreft. Anderzijds scherpt het onze argwaan dat over de veel omvangrijker en flagantere aderlatingen via het Gemeentefonds niets wordt aangekondigd.

Desseyn

Ook het Regeerakkoord van de Vlaamse Executieve hult zich daarover in een diep stilzwijgen. Wij lezen enkel dat de verdeling over de gemeenten van het Vlaams aandeel in het Gemeentefonds bij decreet zal worden geregeld. De Administratie zou omtrent deze materie voorstellen formuleren die richtinggevend zullen zijn voor de hervorming. Ik had graag vernomen of thans daarover reeds inlichtingen kunnen worden verstrekt.

Het blijft inmiddels een feit dat het aandeel van het Gemeentefonds een sterk dalende trend vertoont ten overstaan van het totaal van de ontvangsten van de gemeenten. De heffing van 7,65 procent op de totale lopende rijksbelastingen werd in de wet van 5 januari 1976 vastgelegd om de globale dotatie te bepalen. De volmachtbesluiten van 31 december 1983 en 22 december 1986 hebben daar flink aan geknaagd en vanaf 1985 is de dotatie van het vorige jaar de maatstaf, met als evolutiecoëfficiënt het stijgings- of dalingspercentage van de lopende staatsuitgaven, met uitzondering van de uitgaven betreffende de openbare schuld. Aan de hand daarvan wordt de voorlopige dotatie voor 1988 op 64,868 miljard frank geraamd, wat ongeveer overeenstemt met het cijfer van 1983.

Met een gewone aanpassing op basis van de index der kleinhandelsprijzen zou de dotatie in 1988 daarentegen 77,177 miljard frank bedragen of ongeveer 20 procent meer dan wat thans mag worden verwacht. Dit afromingsproces zou nu toch eens mogen ophouden. Bouwend op de thans geldende verdeelsleutel, krijgt Vlaanderen in 1988 : 52,94 procent ; Wallonië : 39,49 procent en Brussel : 7,57 procent. Uitgesproken nadelig dus voor onze Vlaamse Gemeenschap, wanneer men bijvoorbeeld de personenbelasting en het bevolkingscijfer als criteria hanteert.

U weet mijnheer de Minister, dat onze* bekommernis niet uitsluitend uitgaat naar de omvang van de middelen. Systemen van verdeling, van prefinanciering, van doorstortingen, van transferten, van ambtshalve afhou-

dingen en dergelijke zijn aan herziening toe om tot gezonde en soepele financiële werkmethoden te komen.

Een ander belangrijk facet van het streven naar lokaal zelfbestuur is het administratief toezicht. Versoepelingen werden reeds door de wet van 3 december 1984 en het decreet van 28 juni 1985 doorgevoerd. Dit decreet zou echter worden opgedoekt. De doelstellingen zijn, door nieuwe gecoördineerde teksten de toezichtsregeling af te stemmen op een aantal principes die de voorgedij duidelijker omschrijven, doorzichtiger maken en voor vluggere, termijngebonden afhandeling zorgen.

Ik wens toch uiting te geven aan een zekere ongerustheid. Wij verliezen onze houvast als de organieke wetgeving om de haverklap wordt gewijzigd. De rechtszekerheid wordt daarmee zeker niet gediend.

In verband met de regeling en verhoudingen tussen de diverse bestuursniveaus, gaan steeds nadrukkelijker stemmen op om alleen de toets aan de wettelijkheid te handhaven en de opportuniteitscontrole te schrappen. Het is inderdaad soms frustrerend dat, na een moeizaam proces van besluitvorming, plots een beslissing wordt ongedaan gemaakt op grond van een vaag en naar de inhoud niet nauwkeurig beschreven „algemeen belang” dat zou zijn geschaad. Toch kan ik die filosofie niet ten volle bijtreden en dring ik aan op voorzichtigheid. Achter naar vorm en inhoud keurige besluiten, kunnen, verborgen, minder fraaie oogmerken schuilgaan. Democratisch besturen behelst een controle-functie van de minderheid. Dikwijls kan vanuit de oppositie een beslissing worden aangevochten omdat de werkelijke betrachtingen afwijken van hetgeen voor burgers en gemeente voordelig is. Als zulke bewijzen van machtsafwending of machtsmisbruik worden geleverd, is een schending van het algemeen belang soms de enige rechtsgrond om het bestreden besluit ongedaan te maken.

Wel pleit ik voor een nauwkeuriger uitdiepen en concretiseren van het begrip „algemeen belang”.

Ook is de nood voelbaar aan een duidelijke profilering en afbakening van de bevoegdheidssfeer van de provinciale overheid bij de voorgedijutoefening.

Kenschetsend in de gehele verticale opbouw van onderlinge afhankelijkheid en ondergeschiktheid is, wat ik noem, de soms paradoxale vermenigvuldiging van macht en onmacht. Er is hinderlijke betutteling om bijvoorbeeld één schoonmaakster aan een personeelsformatie toegevoegd te krijgen enerzijds en gebrek aan moed en middelen om opzettelijke en uitdagende wetsovertredingen te betuigen anderzijds.

Een concreet voorbeeld uit onze streek staat momenteel in de actualiteit en ik zou het toch op prijs stellen, mijnheer de Minister, te mogen vernemen wat uw inzichten zijn.

Het is een publiek geheim dat de Vlaamse Executieve en de Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht, de IWVA, op voet van oorlog leven. De IWVA wil, in een uniek natuurgebied, een behandelingsstation bouwen met grondwaterwinning. De Executieve verzet zich daartegen.

Ik ga gemakshalve niet verder dan vijf jaar terug in het verleden. Op 2 maart 1983 treft de Executieve een schorsingsbesluit met betrekking tot de aanbesteding en het bevel tot aanvang van bouwwerken. De IWVA negeert dit besluit en staakt de uitvoering van de werken niet.

Op mijn schriftelijke vraag van 29 juni 1983 antwoordt Minister Lenssens dat de Vlaamse Executieve op 6 juli 1983 definitief beslist heeft dat geen grondwater mag worden gepompt in het domein Hannecart omdat de winning erg schadelijk zou zijn voor de specifieke flora.

De Executieve is principieel bereid de IWVA de mogelijkheden te bieden om van andere maatschappijen water af te nemen, wanneer de eigen waterbronnen onvoldoende debieten zouden leveren.

Omdat de Westkust in het toeristisch seizoen geconfronteerd bleef met on-

Desseyen

voldoende debieten, vroeg ik Minister Lenssens op 17 januari 1986 naar de stand van zaken. We werden wat wijzer : er werd een concreet voorstel uitgewerkt om de systemen van de IWVA, de IMVW en de NMDW onderling te verbinden. De werken werden opgenomen in het programma van grote waterbouwkundige werken dat bij koninklijk besluit van 8 november 1983 werd bekrachtigd. Op 11 april 1984 wordt de IWVA aangewezen als „meester van het werk” voor het gedeelte van de verbindingsleiding gelegen binnen haar werk- en ambtsgebied.

Op 16 april 1984 werd dit alles aan de Staatssecretaris voor Leefmilieu meegegeed die dan bevoegd wordt voor verdere afhandeling van het dossier.

De Staatssecretaris voor Leefmilieu antwoordt op mijn zoveelste vraag van 18 maart 1988 dat door het Ministerie van Volksgezondheid de nodige kredieten in 1984 werden vastgelegd. Op 20 december 1985 werden de eerste aanbestedingen gehouden voor het gedeelte van de leiding waarvoor de studieopdracht werd toegewezen aan de IWVA. De aannemingscontracten moesten worden verbroken wegens de onmogelijkheid deze werken uit te voeren zoals ze werden beschreven in het door IWVA opgemaakte bestek.

De manifeste onwil wordt verder gedemonstreerd want — men zou verbaasd zijn ware het anders geweest — het nieuwe door IWVA samengestelde ontwerp-dossier voldoet op technisch gebied nog steeds niet aan de gestelde eisen. En zo kunnen we nog een poosje doorgaan.

De broodnodige veiligheidsleiding langs de kust wordt dus niet uitgebreid gewoon omdat IWVA straffeloos de dossiers saboteert.

Volgend bedrijf : het Schepencollege van Koksijde wordt onder de arm genomen en geeft op 27 mei 1988 een vergunning tot waterwinning af, uiteraard op een onwettelijke wijze want dergelijke vergunning die winning voor drinkwatervoorziening

beoogt is van de categorie C, dat wil zeggen alleen uit te reiken door de Executieve.

Maar geen nood. De dag nadat Minister Dupré heeft gereageerd start dezelfde intercommunale op uitdagende wijze met wegenwerken in het natuurgebied, klaarblijkelijk zonder bouwvergunning. Iedereen vraagt zich met verbijstering af hoe dat allemaal kan en mag en wat met ons natuurgebied „Ter Yde” zal gebeuren.

De dooreenhaspeling van de bevoegdheden en de versnippering van het toezichtsrecht werken situaties in de hand die in een normale rechtsstaat niet denkbaar worden geacht.

Concreet een aantal direct vragen.

1. Beschikt de IWVA over een vergunning om wegen aan te leggen in het natuurgebied „Ter Yde” of het domein Hannecart ? Zo neen, werd of wordt opgetreden om de bouw-overtredingen ongedaan te maken ? Welke maatregelen tot herstel worden op grond van artikel 65 van de Stedebouwwet gevorderd ?

2. Het decreet van 1 juli 1987 dat de controle op de intercommunales regelt, verschaft door de bepalingen van de artikelen 9 en 10 de Executieve de mogelijkheden om tegen de beschreven wantoestanden in te gaan.

Zal het administratief toezicht hier daadwerkelijk worden uitgeoefend en door welke concrete acties ?

Schending van het algemeen belang kan hier overduidelijk worden ingeroepen : enerzijds aantasting van een uniek natuurgebied en anderzijds de moedwillige belemmering om door onderlinge verbindingen van de hoofdtoevoerleidingen tijdens het hoogseizoen de doeltreffende watervoorziening veilig te stellen langs de Westkust.

U ziet, mijnheer de Minister, aan de hand van dit voorbeeld dat het criterium „algemeen belang” zijn nut en zin kan hebben.

Ik wil besluiten met een kort antwoord over het investeringsbeleid en de subsidieerbare werken.

In de globale Vlaamse begroting is het investeringsprogramma streng beperkt. Volgens de SERV is het in lopende cijfers met ruim één vierde afgenomen sinds 1982 en in reële cijfers bedraagt het pakket aan te verwachten investeringen nog slechts 60 procent van het cijfer van 1982. Die budgettaire beperkingen tasten vooral de materies aan die tot de gewestelijke bevoegdheid behoren, met een belangrijke verschuiving van middelen ten voordele van de Gemeenschapsbevoegdheden. Investeringsuitgaven maken dus plaats voor consumptieve uitgaven en toelagen voor werkingskosten en wedden.

Die afbouw van het investeringsbeleid heeft vanzelfsprekend rechtstreekse gevolgen voor de lokale besturen. De gunstige invloed van gemeentelijke arbeidsintensieve investeringen is bekend. De tewerkstelling in de bouwsector is er van nabij bij betrokken.

Het gunstig effect van een herziening van subsidiënormen, percentages en het invoeren van innovaties is natuurlijk afhankelijk van de beschikbare middelen.

Bij een herziening van de percentages zou ik willen pleiten voor een stelsel, waarbij een lokaal bestuur vrijwillig een lager subsidiebedrag accepteert, maar het dan ook effectief krijgt.

Wat het Investeringsfonds betreft zijn de minimale trekkingsrechten per gemeente zo onbeduidend, dat de meeste besturen niet goed weten wat ermee aan te vangen. Verruiming tot andere materies en optrekken van het bedrag lijken thans geen haalbare kaart te zijn.

Het Investeringsfonds is dus moeizaam operationeel vlot te krijgen. In dit verband ware het wellicht interessant van de heer Minister te mogen vernemen welke zijn bevindingen zijn, na consultatie van de Burgemeesters in onze Vlaamse Provincies.

Ik hoop tot slot dat de staatshervorming ook moge slagen door eindelijk de gemeentelijke autonomie meer armsglag te geven.

Een Vlaamse Staat kan enkel tot vol-

Desseyn

waardige ontplooiing komen door leefbare lokale entiteiten die op voet van gelijkwaardigheid worden behandeld door andere overheidsinstanties en dit op alle bestuursniveaus.

De Voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, graag wens ik mij aan te sluiten bij de vorige sprekers teneinde collega Van houtte, verslaggever namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, te danken voor het zeer degelijke verslag dat wij naar aanleiding van de bespreking in de Commissie hebben gekregen.

Mijn dank gaat tevens naar de Gemeenschapsminister die geen enkele inspanning heeft ongemoeid gelaten om de leden in de Commissie de toelichtingen te verschaffen die door hen werden gevraagd, en dit in een open en aangename dialoog.

Mijnheer de Minister, in uw beleidsverklaring hebt u gepleit voor het verschaffen van meer autonomie aan de lokale overheden. Deze doelstelling genoot ongetwijfeld bij al de commissieleden grote bijval.

Ik durf echter te hopen dat uw beleid er tevens op gericht zal zijn de individuele burger te beschouwen als degene naar wie het beleid zo optimaal mogelijk moet worden geconcretiseerd. Hierbij zijn ongetwijfeld twee zaken van fundamenteel belang : enerzijds het nastreven van het verlenen van een zo groot mogelijke service aan de burger en anderzijds de controle op de aanwending van de financiële middelen, verkregen van deze burgers ingevolge het heffen van regionale en lokale belastingen.

Allereerst, wat het verbeteren van de service aan de burger betreft, zou ik de mogelijkheid willen opperen over te gaan tot de inventarisatie van de dienstverlening en de financiële tegemoetkomingen, geboden door provinciale en lokale overheden.

Immers, meer en meer komt men tot de vaststelling dat tal van regionale,

provinciale en gemeentelijk ke toelagen elkaar overlappen.

Een zeer illustratief voorbeeld hiervan vinden we in de Huisvestingssector : naast de gewestelijke huisvestingspremie bestaan er immers provinciale bouw- en saneringspremies evenals gemeentelijke premies.

Zonder afbreuk te willen doen aan deze autonomie van de diverse overheden kan toch gesteld worden dat deze werkwijze aanleiding geeft tot een ernstige verspilling van personeel en financiële middelen op het vlak van de provinciale en gemeentelijke besturen.

Bovendien vergt deze versnippering van tegemoetkomingen bijkomende administratieve inspanningen van de burger, die meestal niet in verhouding staan tot de te verwerven steun. De economische stimulans, die van deze bijkomende, dikwijls zeer bescheiden premies uitgaat, moet eerder gering worden genoemd.

Het lijkt mij dan ook aangewezen, mijnheer de Minister, dat u richtlijnen zou uitvaardigen die ertoe strekken deze steunmaatregelen aan een kritisch onderzoek te onderwerpen.

Immers, niemand zal betwisten dat in een periode van budgettaire schaarste het beschikbare personeel beter kan aangewend worden voor andere taken.

Dienaangaande meen ik trouwens dat er opnieuw werk zou moeten gemaakt worden van een heroriëntering van de organisatiestructuur van onze lokale instellingen. Nadruk zou moeten gelegd worden op meer informatie en service verlenende diensten aan de bevolking.

De invoering van een plaatselijke ombudsman, of bijvoorbeeld meer specifiek een plaatselijk huisvestingsambtenaar, dient te worden overwogen. Zulke ambtenaar zou dan de aangewezen persoon zijn om informatie te verstrekken over bijvoorbeeld de geldende bouwverordeningen, de te volgen aanvraagprocedures, premieaangelegenheden en dergelijke, en kan tevens de burger daadwerkelijk bijstaan bij het invul-

len van de diverse formulieren en het doorverwijzen voor de nodige bijlagen.

Met andere woorden, het lijkt meer dan ooit tijd om, zonder afbreuk te willen doen aan de provinciale en lokale autonomie, de overlappende, tijdverslindende en de facto soms geringe tegemoetkomingen aan een kritische evaluatie te onderwerpen, met als enig uitgangspunt de concretisering van de beschouwing dat lokale en provinciale besturen als eerste en belangrijkste opdracht hebben het verlenen van de grootst mogelijke service aan de burger.

Bovendien zou op deze wijze een link kunnen gelegd worden naar de noodzaak om de opbrengsten uit lokaal opgelegde lasten beter aan te wenden en eventuele verminderingen ervan in de hand werken.

Mijnheer de Minister, ik zou u dan ook willen vragen de mogelijkheid te overwegen over te gaan tot de oprichting van een bijzondere Commissie, belast met de studie van de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten opgelegd door de hogere overheden aan de provinciale en lokale besturen, dit naar analogie met de werking van de nationale commissie-comform.

Deze commissie zou er fundamenteel over moeten waken, dat het functioneren van de lokale en provinciale besturen optimaal kan gebeuren, zodat tevens ook aan de burger zo weinig mogelijk formaliteiten worden opgelegd. Aldus zal de burger in de best mogelijke omstandigheden een beroep kunnen doen op de diensten en financiële tegemoetkomingen aangeboden door lokale en hogere overheden.

Deze commissie zou kunnen werken onder de voogdij van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en voorgezeten worden door de Directeur-Generaal van de Administratie van de Regionale en Lokale Besturen, wiens diensten tevens het secretariaat zouden kunnen waarnemen,

Deze commissie zou samengesteld kunnen worden uit vertegenwoordig-

Van Mechelen

gers van de Minister van Binnenlandse Zaken en van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, van de provinciale en lokale besturen, en tevens vertegenwoordigers bevatten van representatieve verbruikersverenigingen. Ze zou zich te allen tijde kunnen laten bijstaan door experts.

Aan deze commissie dient initiatiefrecht te worden toegekend, voor het onderzoeken en het evalueren van alle administratieve formaliteiten opgelegd door de hogere overheid aan de provinciale en lokale overheden. Dienaangaande kan zij adviezen voorleggen aan de voogdijminister die erover waakt dat hieraan, in de mate van het mogelijke, gevolg wordt gegeven.

Tevens dient voor iedere nieuwe maatregel, genomen door zowel de nationale als de regionale overheid en die administratieve implicaties inhoudt voor de provinciale of lokale besturen, advies te worden ingewonnen bij deze commissie. Indien de bevoegde beleidsverantwoordelijke het voorgelegde advies wenst te negeren, dient hij hierover een motivering voor te leggen aan de Vlaamse Executieve.

Eveneens zou de individuele burger, in de mate dat hij ernstige hinder ondervindt van de hem opgelegde administratieve verplichtingen, de kans kunnen worden geboden zijn grieven kenbaar te maken aan de commissie.

Aldus, mijnheer de Minister, zou men in een geest van dienstverlening aan de bevolking, de burger een effectieve dienst kunnen verlenen.

Mijnheer de Minister, in het kader van een beleid toegespitst op de burger, meen ik terecht en noodzakelijk dat u bijzondere aandacht wenst te besteden aan de problematiek van de financiële lasten die door provinciale en lokale overheden worden opgelegd aan hun respectievelijke inwoners en aan de aanwending van de aldus vergaarde financiële middelen. Het verscherpen van het toezicht op de financiële verantwoordingsplicht van de provinciale en lokale bestu-

ren, geconcretiseerd in het begrotingsdocument, beantwoordt inderdaad aan een reële nood.

Dat dienaangaande de Gemeente- of Provincieraad zelf de eerste toezichthoudende instantie is, lijkt evident.

De waarheid gebiedt echter te stellen dat het begrotingsdocument alsdusdanig van een dergelijke complexiteit is geworden dat dit toezicht noodgedwongen afzwakt.

Het lijkt mij dan ook nuttig dat u van uw voogdij gebruik zou maken om ook op dit vlak een vereenvoudiging na te streven, waarbij u eventueel het artificieel onderscheid tussen Gewone en Buitengewone dienst zou kunnen opheffen.

Tevens lijkt het mij ter zake aangegeven dat bij het opstellen van de begroting een aantal fundamentele anti-ontsporingmechanismen zouden worden uitgedacht en verplicht ingebouwd, waardoor uitermate zware investeringen automatisch aan een financiële controle zouden onderworpen zijn.

Zo zou bijvoorbeeld als criterium kunnen gesteld worden dat „de schuld per inwoner”, uitgezet over een zekere periode, slechts binnen bepaalde verhoudingen mag stijgen.

Dienaangaande lijkt het mij tevens wenselijk dat u de nodige initiatieven zou willen ontwikkelen die er toe strekken dat, bij een eventuele verlaging van de directe belastingen door de nationale overheid, hetgeen impliciet de vermindering van de gemeentelijke ontvangsten tot gevolg zal hebben, dit niet automatisch aanleiding zal geven tot een nieuwe verhoging van de door lokale besturen opgelegde lasten.

Dit zou immers een fundamentele inbreuk betekenen op het principe van de verlaging van de fiscaliteit.

Tenslotte, mijnheer de Minister, weze het mij toegelaten u te feliciteren met het verder operationeel maken van het Investeringsfonds, dat met zijn voorzien budget van 1 miljard frank, weliswaar onder de vorm van een leningsmachtiging, een fundamentele stap voorwaarts betekent in

het streven naar meer lokale financiële autonomie. Evenwel vernam ik graag van de Minister waar de budgettaire lasten van deze leningsmachtiging in de begroting kunnen worden teruggevonden.

Tevens vernam ik graag, indien mogelijk, in hoeverre zijn intentie strekt om het vast subsidiëringspercentage variabel te maken van zijn beleidsopties.

In het kader van deze optie zou ik immers de bijzondere aandacht van de Minister willen vestigen op de noodzaak tot subsidiëring van wegen- en rioleringswerken aan gemeentelijke wegen met een verkeersintensiteit vergelijkbaar met rijkswegen. De uitvoering van dergelijke werken is immers in vele gevallen een al te zware financiële last voor het lokale bestuur.

Aansluitend hierop wil ik er tevens de aandacht van de Minister op vestigen dat er op lokaal vlak nog steeds verwarring bestaat wat betreft de verrekking van eventuele gewestsubsidies bij de uiteindelijke berekening van de per betrokken inwoner te verhalen kostprijs.

Volgens mijn informatie zouden dergelijke subsidies voor wegen- en rioleringswerken niet in mindering mogen gebracht worden bij deze berekening, maar aangewend worden binnen het totale gemeentelijke budget. Een ministeriële omzendbrief zou ter zake duidelijkheid kunnen scheppen en aldus een einde maken aan bepaalde onrechtvaardige toestanden.

Tot slot van mijn betoog, mijnheer de Minister, durf ik de hoop uit te drukken dat u spoedig verdere concrete informatie zal willen verschaffen over uw lovenswaardig initiatief om Vlaanderen nog meer te sensibiliseren voor de aanleg van fiets- en wandelpaden en wil ik u tevens verzoeken bij uw actie „Met propere lei” ook financiële middelen voor te behouden voor acties in kleinere steden en gemeenten. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de

Van Dienderen

tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, als ik goed ben ingelicht, Minister Beyesen, hebt **u** vorige zondag in uw Stad deelgenomen aan de „fusiering” en een stukje gefietst. Het stond in de krant. Als rechtgeaard Minister van de Vlaamse Regering hebt u verder, net zoals uw collega's, gemeend ook een campagne te moeten opzetten. U wil dus een fiets- en wandelroute doorheen heel Vlaanderen. Ik verdenk **u** ervan dat **u** enkele maanden vóór de gemeenteraadsverkiezingen, waaraan **u** zal deelnemen als lijsttrekker voor uw partij, enkele groene toetsen wil geven aan de beeldvorming die wij van **u** krijgen in de media. U wil blijkbaar niet alleen de man zijn die aan de vooravond van de jaren 1990 onverdroten voortgaat met het betonneren van Vlaanderen.

U bent toch dé man die zich ontpopt tot de grote advocaat van de grote Ring rond Antwerpen, van het Waasland tot in de Kempen. In uw biografie heb ik gelezen dat **u** vroeger actief bent geweest in de public relations-sector. Ik stel vast dat **u** met uw fietstochtje zondag en met de aankondiging van uw campagnes, handig gebruik maakt van die vorige beroepservaring.

Maar toch zitten er goede dingen in dat plan. Ik lees dat **u** gebruik zal maken van dijken, verlaten spoorwegbeddingen en landbouwwegen om die fiets- en wandelroutes te laten aanleggen. Dat lijkt mij een uitstekend idee. Ik hoop evenwel dat **u** zich niet tot die ene route zal beperken, maar dat **u** er zal voor zorgen dat alle verbindingen tussen Vlaamse centra, tussen dorpen en steden, voor fietsers beter en veiliger zullen worden.

Graag had ik in uw begroting opgemerkt dat **u** dit beleidsvoornemen in klinkende munt omzet en dat **u**, naast de aankondiging van deze campagne, ook cijfers plaatst.

Naast de fietsroute hebt **u** het ook over de wandelroute. U spreekt over de noodzaak van voldoende brede trottoirs. Uitstekend. Ik wijs erop dat de Voetgangersbeweging, die on-

langs met een interessant manifest in het nieuws is geweest, die idee concretiseert en obstakelvrije loopzones van anderhalve meter voorstelt. Mijnheer de Minister, voor Brussel is die concrete eis al in de vorm van een koninklijk besluit gegoten. Dat is gebeurd in oktober 1985. Ik stel voor dat Vlaanderen zich aan het voorbeeld van de Hoofdstad spiegelt en dat wij ervoor zorgen dat ook de trottoirs in Vlaanderen vrij worden van alle hindernissen, want er zijn nogal wat parkeermeters, verkeerssteekspaaltes, telefooncellen, glascontainers, wachthuisjes, elektriciteitskasten. Die maken het de rolstoelpatiënten, de blinden, de mensen met kinderwagens erg moeilijk om zich als voetganger voort te bewegen.

Onlangs heeft het Olympiacomité, dat is een actiegroep in Antwerpen die zich het lot van de voetgangers sterk aantrekt, een interessante actie gevoerd om de aandacht te vestigen op die talrijke hindernissen. Daar hebben ook politici aan deelgenomen.

Spijtig genoeg, mijnheer de Minister, was **u** er toen niet bij, dat is ook al even geleden, en toen waren er nog niet direct verkiezingen in het zicht. De politici daarbij aanwezig, werden geblinddoekt en moesten op die manier proberen zich voort te bewegen op het trottoir. Zij werden, gelukkig, door actievoerders begeleid want anders was het zeer moeilijk geworden voor hen om zonder problemen die hindernissen te nemen.

Mijnheer de Minister, tot nog toe heb ik **u** wat badinerend toegesproken over deze zaak. Maar de veiligheid van de fietsers en de voetgangers is een aangelegenheid die letterlijk van levensbelang is. De autobeschaving heeft sinds 1954 niet minder dan 326.000 slachtoffers gemaakt onder de fietsers en één vierde van hen is dood of zwaargewond. Twee jaar geleden, in 1986 alleen, zijn meer dan 2.500 voetgangers omgekomen of zwaar gewond geraakt bij verkeersongevallen.

Vijf tot 9-jarigen en 75-plussers vormen de grootste groep onder de slachtoffers. Het gaat om een ernstige zaak en daarom vraag ik **u** te doen

wat **u** kan om de veiligheid van de zwakke weggebruikers te verbeteren.

In uw beleidsverklaring hebt **u** aangekondigd, mijnheer de Minister, dat **u** meer autonomie wil voor de gemeenten. Ook andere sprekers hebben daarvoor gepleit. Dat is een zeer loofwaardige doelstelling, maar in de context van onze Staat wel zeer moeilijk, want de lokale besturen hebben uiterst weinig middelen om te besteden. Slechts 15 procent van de openbare middelen worden in ons land door de lokale besturen uitgegeven. Het Europese gemiddelde bedraagt het dubbele, dus 30 procent.

In Denemarken wordt bijna de helft van de openbare bestedingen door de gemeenten uitgegeven. Dat kan een inspirerend voorbeeld zijn als **u** als pleitbezorger van de gemeentelijke belangen, van de gemeentelijke autonomie wil optreden.

De jongste jaren zijn de middelen van de gemeenten overigens nog afgenomen ingevolge de nieuwe manier om het Gemeentefonds vast te stellen. Daarover hebben andere sprekers het ook al gehad. Volgens de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten bedroeg de jongste jaren het verlies voor de gemeenten 20 miljard frank.

De heer A. Denys : Als de gemeenten in Denemarken over 50 procent van de totale middelen beschikken, dan betekent dit ook dat zij 50 procent van de bevoegdheden hebben. Laat daarover geen verwarring bestaan.

De heer H. Van Dienderen : Inderdaad, samenhangend met meer financiële middelen moeten ook de bevoegdheden en de taken groter worden. Wanneer de gemeenten bevoegd worden voor het innen van meer belastingen, zullen de belastingbetalers nauwkeuriger gaan toekijken, nagaan of met dat geld al dan niet zinnige dingen worden gedaan. Het zou niet gemakkelijk zijn op die manier nog zinloze prestigeprojecten te subsidiëren.

Nu' denken de mensen gemakkelijk dat het toch maar gaat om geld van de Staat, van het Gewest en niet van

Van Dienderen

de eigen gemeente. Wat lichtzinnig laten ze het spenderen voor een zwembad, een recreatiecentrum, enzovoort.

De heer A. Denys : Dus eigen fiscale verantwoordelijkheid.

De heer H. Van Dienderen : Op dat punt zijn wij het eens.

De heer A. Denys : Het tegenovergestelde dus van wat nu op nationaal vlak met de staatshervorming gebeurt.

De heer H. Van Dienderen : Met meer middelen wordt de slogan meer decentralisatie, een concrete realiteit. Op het ogenblik ontvangt het Investeringsfonds één miljard frank, maar als wij die decentralisatie willen verbeteren dan moet dat bedrag worden verhoogd. Ik hoor zeggen dat sommige gemeentebesturen voor hun werken kunstmatig onder de grens blijven om op die manier van de gemakkelijke procedure van het Investeringsfonds te profiteren. Dat is geen ordentelijk beleid, wel typisch Belgisch.

Ik heb het gehad over fiets- en wandelpaden, over een ruimer Investeringsfonds. Dat zijn dingen die geld kosten. Ik wil het tenslotte nog hebben over een beleidsaspect waarvoor geen extra geld nodig is.

Mijnheer de Minister, u hebt aangekondigd dat u iets wil doen aan de doorzichtigheid van de *intercommunales*. Ik stel voor dat u zich ook zou bekommeren om de openbaarheid van bestuur bij de gemeenten, want ook daarvoor hebt u de voogdij. Ik hoor dat verkozenen soms moeilijk aan informatie geraken. Zij worden door een burgemeester, een secretaris of een ambtenaar soms verplicht op een middeleeuwse wijze teksten over te schrijven.

Fotocopies worden hen geweigerd. Niet alleen de verkozenen worden in hun werk gehinderd, maar ook officieel erkende adviesorganen worden soms belet teksten die ze in hun raad willen behandelen, te verspreiden omdat de inhoud ervan onwelgevallig is voor het gemeentebestuur.

Dat zijn dingen die op nationaal vlak niet voorkomen, maar bij plaatselijke potentaten, helaas wel. Kunt u uw public-relationstalent niet aanwenden om een grotere openheid te realiseren bij de gemeenten ten opzichte, van de verkozenen, de adviesraden en ook van de gewone burgers ?

Mijnheer de Minister, ik hoop dat u, dank zij uw eigen fietsroute, nog heel wat zult kunnen fietsen en dat niet alleen als er veel volk komt kijken of aan de vooravond van verkiezingen, maar ook voor kleine verplaatsingen naar partijbijeenkomsten. Voor veertigers is het inderdaad belangrijk de conditie in het oog te houden.

In de tweede plaats hoop ik dat u uw slogan „decentralisatie voor de lokale besturen” in feiten omzet. Wij hebben hier inderdaad concrete en verregaande zaken besproken.

Ten slotte hoop ik dat u de Vlaamse gemeentebesturen doorzichtiger maakt. Als u dat als „blauwe” doet, zal u Vlaanderen meer leefbaar maken en ook een beetje „groener”.

De Voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik wil de mij toegewezen vijf minuten gebruiken om een iets kleuriger toets te geven aan het debat.

Inderdaad, in mijn ogen is de voogdij over de Vlaamse gemeenten altijd een zeer matte bedoening geweest. De binnenlandse aangelegenheden zijn altijd een strikte interpretatie geweest van wat het Belgische kader daarover opdringt. Zij hebben altijd getuigd van moedeloosheid en werden steeds gekenmerkt door een gebrek aan echt Vlaams profiel.

Inderdaad, iets origineels of gedurfd komt zelden in het bevoegdheidspakket voor. Ik heb hier debatten gevolgd over de interpretatie van de Belgische wetten, interpretatie die had kunnen leiden tot zelfs maar een klein voetje in huis in de problematiek van Voeren. Deze werd altijd weggewuifd met de mededeling dat de Belgische wetten moesten worden toegepast en wij bijgevolg moesten zwijgen. Een kleine interpretatie in

de richting van een stevig Vlaams profiel mochten wij nooit naar voren brengen. De dynamiek van deze voogdij is in Vlaanderen, binnen uw bevoegdheden — en zelfs niet een kleine stap buiten uw bevoegdheden — nooit ontwikkeld en is nihil.

Ik heb bijgevolg geen enkel vertrouwen in de mogelijke dynamiek van die Vlaamse ontvoogding, zeker niet via de bevoegdheden van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Dit soort „Vlaamse Raad-Vlaanderen”, dit soort „Vlaamse Executieve-Vlaanderen”, dit soort „Belgische wetten-Vlaanderen”, is een Vlaanderen waarvoor ik eigenlijk en in wezen bedank.

De voogdij is dikwijls gelijkgesteld met een discussie en een mededeling over de gemeentelijke autonomie. Want die moet dan wel volkomen zijn ! De gemeentelijke autonomie : graag, maar heel dikwijls is het gewoon een dekmantel om niets te moeten doen en ook op dat vlak de moedeloosheid door te trekken.

Het plezierigste voorbeeld daarvan heb ik altijd gevonden het bezoek van een delegatie van Tallin, de hoofdstad van Estland, aan Gent. Dit bezoek en nadien het tegenbezoek werden zeer officieel aangekondigd en ook officieel gehouden.

Het is algemeen bekend dat deze Baltische staten werden bezet en gedernationaliseerd, „verruust” door de Sovjet-Unie. Wij hebben ons hieromtrent altijd vragen gesteld. Wij hebben ook een parlementaire vraag gesteld via onze voorzitter, de heer Dillen, gericht aan de Minister van Buitenlandse Betrekkingen. Wij stelden de vraag of hij het oorbaar vond dat officieel de hele gemeenschap — laat het dan de Belgische zijn — werd gebonden door een symbolisch gebaar van een gemeentelijke autonome heer, die deze mensen officieel heeft ontvangen.

Het antwoord van de heer Tindemans was het volgende — en hij had gelijk dat hij het zei : „Ik heb de eer het achtbaar lid te bevestigen dat België de onrechtmatige aanhechting van de Baltische staten door de Sovjetunie niet erkent en dat elk bezoek

Annemans

aldaar van vertegenwoordigers van de Belgische Staat moet worden vermeden. ”

Hij gaf dus op duidelijke wijze te kennen dat men geen enkele vorm van officialiteit moet verlenen aan een dergelijk bezoek. Dat dit wel gebeurt is echter voor hem blijkbaar geen beleidsmaatregel. Hij zegt : „Het al dan niet ontvangen van een delegatie van de stad Tallin door de stad Gent behoort uitsluitend tot de gemeentelijke bevoegdheid. ” Ik stel vast dat die gemeentelijke bevoegdheid inderdaad een dekmantel is om allerlei zaken te verdoezelen en waartegen ieder protest zinloos is.

De heer G. Temmerman : Collega Annemans, mag ik u even onderbreken. U vindt het dus beter dat wij die mensen zouden isoleren.

De heer G. Annemans : Wie isoleert men ?

De heer G. Temmerman : De inwoners van Estland.

De heer G. Annemans : Men isoleert geenszins de bewoners of het volk van Estland. Men ontvangt de bezetters van Estland.

De heer G. Temmerman : Ik ben voorstander van die contacten en als Gentenaar en oppositielid heb ik ze goedgekeurd en vind ze heel positief en heel vruchtdragend.

De heer G. Annemans : U vindt ze zeer positief en u verbergt zich achter de gemeentelijke autonomie om daarmee erkenning te geven aan een Staat en een autoriteit die die erkenning niet verdient en niet mag hebben. **(Geroep van de heer Luyten)**

De Minister van Buitenlandse Betrekkingen tikt u op de vingers en ik doe het vanop deze tribune. Zelfs de Belgische Staat tikt u op de vingers. U moet daar de conclusie uit trekken tenzij u zich verbergt achter de gemeentelijke autonomie, de dekmantel bij uitstek om zaken te doen die niet horen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, na aandachtig te hebben geluisterd naar de verschillende uiteenzettingen kan ik bij eliminatie kort zijn en mij tot het volgende beperken.

Men heeft hier voortdurend gepleit voor decentralisatie. Ik stel echter vast dat de decentralisatie ondanks de federalisering afneemt, met andere woorden het gevolg van de federalisering is geweest dat men vanuit de Vlaamse regio sinds 1970 — op cultureel gebied sinds 1980 — inzake gewestaangelegenheden en welzijn steeds meer en meer decreten heeft uitgevaardigd, daar waar de overheidsbemoeienis vroeger veel minder was.

Mijnheer de Minister, dit moet voor u een veeg teken aan de wand zijn om daarop nauwlettend toe te kijken.

Trouwens, uzelf is toch een beetje in hetzelfde bed ziek. Ik zou u een concrete vraag willen stellen. In de Commissie heeft u gezegd dat u ten opzichte van de begrotingsontwerpen van gemeenten met een saneringslening de Gouverneurs hebt verzocht automatisch in beroep te gaan, om na te gaan of aan de voorwaarden die in de saneringslening zijn gesteld, is voldaan. Waarom men automatisch in beroep moet gaan begrijp ik niet. Ik veronderstel dat de Gouverneur van de Provincie daarover zelf kan oordelen.

Ik wil nogmaals onderstrepen dat de decentralisatie inderdaad toeneemt binnen het Vlaamse Gewest. Ten einde in te gaan tegen de toenemende tendens en aldus tot een grotere verantwoordelijkheid te komen, vooral op het financiële en fiscale vlak, meen ik dat het uitermate belangrijk is eens en voorgoed een pact af te sluiten tussen de Staat, de gemeenten en de Gewesten om aldus ieders belastingsterrein af te bakenen. Het invoeren van bepaalde gemeentelijke belastingen gebeurt nog steeds op basis van een circulaire daterend van 1961. Er werd dienaangaande helaas al te weinig studiewerk verricht. Ik zou dus pleiten voor het nemen van een initiatief om de fiscale verantwoordelijkheid, waarover col-

lega Van Dienderen het had, te verbeteren.

Over de fiscale verantwoordelijkheid wil ik nu nog even uitweiden. Deze verantwoordelijkheid bestaat wel degelijk in onze gemeenten ; ze is in grotere mate aanwezig dan bijvoorbeeld in Nederland. Verhoudingsgewijze zijn de inkomsten van de gemeenten uit belastingen in Nederland kleiner dan in België. Dus, de fiscale verantwoordelijkheid bestaat, maar ik pleit ervoor, mijnheer de Minister, dat uw Departement logistieke steun zou verlenen om ertoe te komen dat de gemeenten die zulks wensen al hun belastingen zelf zouden kunnen innen.

Op het ogenblik is het zo dat de nationale thesaurie niet alleen de vele miljarden van de gemeenten gewoon krijgt — voor de inning moeten de gemeenten dan nog betalen — maar die gelden dan nog behoudt.

Kortom, het lijkt me logisch — het geld brengt ook geen rente op — dat de gemeenten zelf de inning doen. Ik begrijp dat de logistieke steun van het nationale Departement van Financiën aangewezen is, maar er kan overleg worden gepleegd. Ik meen dat het zelf innen van die belasting door de gemeenten ook in democratisch opzicht beter is. Het is trouwens geen aangename taak belastingen te innen, maar het voordeel is dat de gelden veel vlugger in de gemeentekas terechtkomen. Het is trouwens perfect realiseerbaar. De bestaande reglementering zou via een decreet kunnen worden aangepast. Het moet mogelijk zijn dat de gemeenten zelf innen, want de aanvullende personenbelasting is duidelijk een gemeentebelasting. Het zou alleszins een vergroting van de eigen fiscale verantwoordelijkheid met zich brengen en een meeropbrengst voor de lokale besturen garanderen.

Mijnheer de Minister, in algemene zin pleit ik ervoor dat men de gemeentebesturen, minder dan nu het geval is, het leidend voorwerp zou maken van wetten en decreten waarvan de financiële gevolgen eigenlijk nooit in een bepaald stadium worden onderzocht. Het kan als men het maar wil. Ik verwijs in dit verband

Suykerbuyk

naar Nederland waar de centrale staat in 1986 een akkoord heeft afgesloten met de gemeenten, waarbij voor de gemeenten een bepaald deel werd gereserveerd. Dit is een duidelijke afspraak die getuigt van respect voor de lokale besturen. Ik vraag dan ook dat men bij ons in die zin initiatieven zou nemen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer M. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal nog korter zijn dan mijn geachte voorganger en maar één punt behandelen, een punt dat eigenlijk mijn stokpaardje is.

Tot mijn verwondering lees ik in uw tekst dat **u** bevoegd bent voor ondergeschikte besturen, wat onder meer het toezicht inhoudt op de gemeenten, provincies en **intercommunales**.

In 1984 verscheen er in het maandblad van de Vereniging van de Belgische Steden en Gemeenten een artikel met als titel : „Ondergeschikte

besturen : requiem voor een benaming”.

In 1982 besliste de Vlaamse Executieve om de benaming van „Gemeenschapsminister van Ondergeschikte Besturen” te wijzigen in „Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden”. Marc Galle was toen Minister.

Dit alles om de zeer eenvoudige reden dat gemeenten en provincies geen ondergeschikte, maar autonome besturen zijn. De grondwetgever zelf heeft een dergelijk oneerbiedig en verkeerd begrip niet gehanteerd, maar steeds de nadruk gelegd op de eigen bevoegdheid van de lokale overheden.

Wanneer **u** verder in uw **beleidsnota's** meer lokale autonomie verdedigt, dan had **u** zeker de term „ondergeschikte besturen” uit uw teksten mogen bannen.

Dit is het enige wat ik over uw begroting wenste te zeggen.

Voor de rest sluit ik mij aan bij wat de vorige sprekers hebben gezegd. Ik hoop wel dat het de laatste keer is

dat ik er zal moeten op wijzen dat Gemeenten en Provincies volwaardige, autonome besturen zijn, die geen betutteling wensen, ook niet in enige tekst of titelatuur. **(Applaus bij de CVP)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 12.35 uur.
